Grey Scale #13
Colour Chart #13

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

[redacted]

Egz. Nr 1

ORGANIZACJA I PROWADZENIE ROZPOZNANIA W OPERACJI ZACZEPNEJ I OBRONNEJ ARMII

0034

Biblioteka Szkoleniowa ASG
Nr ewid. 0016/W
im. gen. broni K. Świerczewskiego

029408

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI
AKADEMII

29408 ✕29408

WARSZAWA–REMBERTÓW 1962

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

[redacted]

Egz. Nr 1

ORGANIZACJA I PROWADZENIE ROZPOZNANIA W OPERACJI ZACZEPNEJ I OBRONNEJ ARMII

0034

Biblioteka Szkoleniowa AON
Nr ewid. 0016/W
im. gen. broni K. Świerczewskiego

029408

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI
AKADEMII

29408 29408

WARSZAWA–REMBERTÓW 1962

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZ[illegible]
AKADEMII [illegible]
im. gen. bryg. [illegible]
Nr X29408

0034

T[redacted]

Egz.Nr. 1..

Biblioteka Szkolno-Naukowa AON im. Gen. Broni K. Świerczewskiego Nr inwent. 0016/W

ORGANIZACJA I PROWADZENIE ROZPOZNANIA W OPERACJI ZACZEPNEJ I OBRONNEJ ARMII.

1.

Głównym zadaniem rozpoznania we współczesnych operacjach jest zdobywanie danych rozpoznawczych koniecznych do planowania użycia broni jądrowej, przeważającą większość której stanowi obecnie broń rakietowo-jądrowa będąca na uzbrojeniu wojsk rakietowych.

Właściwe użycie wojsk rakietowych w zaczepnych i obronnych operacjach możliwe jest do osiągnięcia jedynie przy posiadaniu pewnych i dokładnych danych o nieprzyjacielu /współrzędnych obiektów i celów/ a w pierwszym rzędzie danych o jego środkach napadu jądrowego.

Ponieważ wykonanie tego zadanie może być pomyślnie zrealizowane tylko wytrwałą dążnością i połączonym przez scentralizowane kierownictwo wysiłkiem wszystkich rodzajów rozpoznania, a szczególnie rozpatrzenia powietrznego, dla tego też rozpoznanie dla potrzeb wojsk rakietowych organizuje sztab frontu /armii/ wykorzystując w tym celu wszystkie posiadane siły i środki rozpoznania.

W związku z krótkimi okresami przygotowawczymi operacji, a szczególnie w toku trwania operacji, zachodzi konieczność by wszystkie przedsięwzięcia związane z rozpoznaniem realizowane były z zachowaniem bezwzględnej ciągłości i w stosunkowo krótkim czasie. Ogólnie biorąc, zdobywanie danych z rozpoznania zarówno na określone głębokości jak i w czasie, winno znacznie wyprzedzać rozwijanie /przesunięcia/ oddziałów wojsk rakietowych.

W wyniku powyższego winien być osiągnięty taki stan w którym oddziały wojsk rakietowych mogłyby stale otrzymywać konkretne pełne i aktualne dane z rozpoznania o obiektach /celach/ uderzeń rakietowo-jądrowych.

2 Złożoność wykonywania zadań z rozpoznania, manewrowy charakter współczesnych operacji, szybko zmieniające się sytuacje bojowe, stosowanie broni jądrowej i chemicznej, stosowanie wszelkich środków maskowania, zakłóceń i przeciwdziałania radioelektronicznego przez nieprzyjaciela, /stwarza konieczność ciągłości, uporczywości i jak najbardziej konkretnego kierowania rozpoznaniem ze strony dowódców i sztabów wszystkich szczebli.

3 Największe trudności w zdobywaniu danych z rozpoznania wynikają w początkowym okresie wojny, przy zabezpieczeniu w konkretne dane z rozpoznania wojsk rakietowych do wykonania pierwszych i następnych zmasowanych uderzeń rakietowo-jądrowych. W związku z powyższym dla określenia szeregu obiektów /celów/ uderzeń rakietowo-jądrowych specjalnego znaczenia nabiera rozpoznanie prowadzone już w okresie pokojowym oraz szybkość i elastyczność w wykonywaniu przedsięwzięć rozpoznawczych z chwilą rozpoczęcia działań bojowych.

ZADANIA ROZPOZNANIA DLA ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII FRONTU /ARMII/

Z analizy zadań wykonywanych przez oddziały wojsk rakietowych frontu oraz wojsk rakietowych i artylerii armii, zarówno w operacji zaczepnej jak i obronnej wynika, że rozpoznanie na korzyść wojsk rakietowych i artylerii powinno ustalić:

- miejsce położenia składów uzbrojenia specjalnego i rakiet, bazy i warsztaty ich elaboracji;

- artyleryjskie i rakietowe środki napadu jądrowego nieprzyjaciela /203,2 mm hb, 280 armaty, pociski rakietowe: Davy Crockett, Little John, Honest John, Lacrosse, Sergeant, Corporal Persching, Redstone i inne/ w rejonach ześrodkowania /wyczekiwania/ oraz na stanowiskach startowych /ogniowych/;

- stanowiska startowe samolotów-pocisków Matador, Mace;

- stanowiska ogniowe przeciwlotniczych pocisków rakietowych Nike Hercules i Hawk, które mogą przenosić ładunki jądrowe do celów naziemnych;

- lotniska lotnictwa bombowego, myśliwsko-bombowego, myśliwskiego, rozpoznawczego i transportowego, samoloty którego wykorzystywane mogą być do wykonania uderzeń jądrowych, przerzutów wojsk i wysadzenia desantów powietrznych;

- ośrodki dowodzenia i powiadamiania lotnictwa;

- stanowiska dowodzenia i węzły łączności dywizji, korpusów armijnych, armii polowych i grupy armii;

- zaśrodkowania wojsk, szczególnie wojsk pancernych, możliwe ich wprowadzenia i rozwinięcia oraz kierunki działania;

- zgrupowania artylerii naziemnej i przeciwlotniczej oraz położenie poszczególnych stanowisk ogniowych;

- rejony /punkty/ obrony nieprzyjaciela, zarys poszczególnych pozycji i rubieży obrony oraz stopień inżynieryjnej rozbudowy;

- lądowiska śmigłowców;

- położenie punktów obserwacyjnych i stanowisk stacji radiolokacyjnych;

- składy i magazyny amunicji, materiałów pędnych i uzbrojenia;

- węzły /stacje/ kolejowe, węzły dróg, cieśniny, przeprawy, mosty, wiadukty, tunele i ważne urządzenia hydrotechniczne, zniszczenie /uszkodzenie/ których wpłynie na sparaliżowanie manewru wojsk nieprzyjaciela;

- porty i bazy morskie /podczas działań na kierunku nadmorskim/;

- ogólny skład, ugrupowanie i zamiar nieprzyjaciela.

Jak z powyższego wynika zadania rozpoznania nie są ograniczone do ustalenia pojedyńczych choć ważnych obiektów nieprzyjaciela. Rozpoznanie winno określić cały system położenia i stanu, sił i środków nieprzyjaciela, jego zamiar, główne zgrupowanie wojsk i szereg innych danych zapewniających możliwość wykonania w najbardziej odpowiednim czasie i miejscu uderzeń jądrowych które decydująco wpłyną na osiągnięcie celów operacji.

Wykonanie uderzeń rakietowo-jądrowych przez wojska rakietowe jest ściśle związane z koniecznością posiadania wiarygodnych i dokładnych danych o obiektach /celach/ na które uderzenia te mogą być wykonane.

Na podstawie obowiązujących norm wymagania dotyczące na przykład dokładności określenia współrzędnych najwrażliwsze części lub środka obiektu, nawet przy stosowaniu rakiet z ładunkami jądrowymi o stosunkowo dużej mocy są wysokie. Srednia wartość błędu kołowego określenia współrzędnych obiektów uderzeń jądrowych nie powinna przekraczać dla rakiet operacyjn taktycznych 150-300 m, a dla rakiet taktycznych 100-200 m. Taka dokładność określenia współrzędnych, w porównaniu z innym błędami, nie wpływa zasadniczo na obniżenie dokładności i skuteczności uderzeń jądrowych.

Wykrycie znacznej ilości różnego rodzaju obiektów uderzeń rakietowo-jądrowych, wiarygodne i dokładne ustalenie koniecznych danych każdego obiektu, przedstawia zadanie bardzo złożone. Złożoność ta powoduje konieczność wykorzystania dla należytego wykonania zadań rozpoznania połączonych wysiłków wszystkich środków rozpoznania frontu /armii/ w ścisłym współdziałaniu. Brak wspólnych wysiłków wszystkich rodzajów rozpoznania i ich współdziałania może doprowadzić do tego, że ważne obiekty będą określone z niedostateczną dokładnością lub błędnie w wyniku czego uderzenia rakietowo-jądrowe mogą być wykonane na puste miejsca lub na obiekty zniszczenie których nie będzie miało wpływu na osiągnięcie celów operacji. Braki rozpoznania w żadnym wypadku nie mogą też być rekompensowane ilością i mocą uderzeń jądrowych.

ŚRODKI ROZPOZNANIA I ICH MOŻLIWOŚCI W ROZPOZNANIU OBIEKTÓW /CELÓW/ DLA UDERZEŃ RAKIETOWO-JĄDROWYCH

Środki rozpoznania będące w dyspozycji sztabu frontu /armii/ są różnorodne i w zależności od ich rodzaju dysponują one różnymi możliwościami zarówno pod względem zasięgu rozpoznania jak też pod względem koniecznego czasu na wykonanie określonych zadań oraz dokładności zdobywanych danych.

Do zasadniczych środków rozpoznania obiektów uderzeń rakietowo-jądrowych zalicza się: rozpoznanie agenturalne, rozpoznanie powietrzne, rozpoznanie radioelektroniczne i rozpoznanie dywersyjne.

Ze środków rozpoznania artyleryjskiego, ze względu na wymaganą głębokość rozpoznania, w rozpoznaniu wymienionych uprzednio najważniejszych obiektów uderzeń rakietowo-jądrowych

w zasadzie może brać udział tylko lotnictwo artyleryjskie, które organizacyjnie winno występować na szczeblu frontu i armi operacyjnie podporządkowane dowódcom wojsk rakietowych i artylerii oraz pododdziały rozpoznania radioelektronicznego które winny występować organizacyjnie w dywizjonach rozpoznania artyleryjskiego wojsk rakietowych i artylerii armii. Srodki te jednak nie będą w stanie wykonać wszystkich zadań dla potrzeb wojsk rakietowych. W związku z tym należy rozpatrzyć możliwości środków rozpoznania frontu i armii jako całości.

Rozpoznanie agenturalne może dać dane o położeniu składów amunicji jądrowej i rakiet, warsztatów elaboracyjnych, o przygotowaniu nieprzyjaciela do wykonania uderzeń jądrowych, o położeniu lotnisk i ruchu na nich, o ześrodkowaniu wojsk o ich przesunięciach oraz inne ważne dane. Rozpoznanie agenturalne frontu prowadzone jest w zależności od otrzymanych wytycznych w tym względzie w przybliżeniu na głębokość jednej-dwóch operacji frontowych. Sposób prowadzenia rozpoznania, zależność od sytuacji, warunków terenowych, miejsca położenia i rozmiarów rozpoznawanego obiektu powodują, że zazwyczaj ten rodzaj rozpoznania nie może dać dokładnych współrzędnych wykrytych obiektów, z wyjątkiem obiektów stałych i dlatego dane z rozpoznania agenturalnego, jeżeli mają być wykorzystane przez wojska rakietowe, powinny być sprawdzane przez inne rodzaje rozpoznania, dające możliwość uzyskania odpowiedniej dokładności.

Jedną z zasadniczych stron ujemnych rozpoznania agenturalnego jest również brak możliwości niezwłocznego przekazania danych o wykrytych obiektach, co wynika z stosowania przez nie zasady łączności okresowej, w wyniku czego dane z rozpoznania

agenturalnego często będą przestarzałe i będą wymagały dodatkowego sprawdzenia i pod tym względem.

Rozpoznanie powietrzne frontu prowadzone jest siłami armii lotniczej, wktórej składzie znajdują się pułki rozpoznania lotniczego, wyposażone w samoloty bombowe i myśliwskie oraz pułk lotnictwa artyleryjskiego.

Pułk lotnictwa rozpoznawczego wyposażony w samoloty bombowe prowadzi rozpoznanie na głębokość rzędu 800 km, a pułk wyposażony w samoloty myśliwskie - na głębokość do 250 km. Pułk lotnictwa artyleryjskiego prowadzi rozpoznanie i dorozpoznanie na głębokość podwójnego zasięgu rakiet operacyjno-taktycznych.

Rozpoznanie powietrzne frontu /armii/ wykonuje się za pomocą fotografowania w dzień i wnocy, za pomocą środków radiotechnicznych zainstalowanych na samolotach i przez obserwację wzrokową. Dane z rozpoznania fotograficznego, otrzymane na czas od lotnictwa rozpoznawczego frontu, pod względem dokładności w zasadzie odpowiadają wymogom oddziałów rakietowych. ~~rakietowych~~. Wyniki radiotechnicznej i wzrokowej obserwacji z samolotów charakteryzują się zwykle większymi błędami, w związku z tym dane obserwacji radiotechnicznej i wzrokowej otrzymane od lotnictwa rozpoznawczego, pod względem dokładności określenia współrzędnych obiektów /celów/ nie odpowiadają najczęściej wymogom oddziałów rakietowych i wymagają zwiększenia tej dokładności przez zastosowanie innych środków i sposobów rozpoznania.

Rozpoznanie radioelektroniczne prowadzi się we froncie przez pododdziały rozpoznania radiowego i pododdziały rozpoznania radiolokacyjnego.

Biblioteka Szkoleniowa Nr. II
WSOWOT im. Gen. bryg. [illegible]

Pododdział rozpoznania radiowego przechwytuje korespondencje radiowe i pelenguje najważniejsze radiostacje. Radiostacje praktycznie towarzyszą wszystkim poważniejszym obiektom nieprzyjaciela i dlatego przy określeniu treści korespondencji radiowej, technicznych charakterystyk stacji korespondujących i ich rozmieszczenia może być ustalona nie tylko przynależność radiostacji ale i rejony rozmieszczenia obsługiwanych przez nie obiektów. W ten sposób ogólnie mogą być określone rejony rozmieszczenia oddziałów /pododdziałów/ napadu jądrowego nieprzyjaciela, lotniska, stanowiska dowodzenia, rejony ześrodkowania wojsk ich przesunięcia i przygotowanie do działań bojowych.

NB. Odległość wcięcia stacji krótkofalowych środkami rozpoznania radiowego frontu może dochodzić do 600, a niekiedy i więcej km. Stacje pracujące na ultrakrótkich falach mogą być wcinane na znacznie mniejsze odległości.

Pododdział rozpoznania radiolokacyjnego prowadzi rozpoznanie stacji radiolokacyjnych, systemów kierowania na odległość radionawigacji i systemów telewizyjnych. Rozpoznanie tych celów np. stacji radiolokacyjnych i systemów telewizyjnych często będzie służyło wykryciu obiektów przez nie obsługiwanych.

Na przykład po wykryciu miejsca rozmieszczenia stacji radiolokacyjnych i ustaleniu ich charakterystyk technicznych i przynależności można w przybliżeniu określić rejon rozmieszczenia oddziału /pododdziału/ napadu jądrowego nieprzyjaciela i innych obiektów.

Odległość rozpoznania środkami pododdziałów rozpoznania radiolokacyjnego jest różna, w zależności od rodzaju celu; system nawigacyjny np. może być rozpoznany na głębokość do 450 k

Dokładność określenia współrzędnych rozpoznawanych urządzeń radiotechnicznych z reguły jest zbyt mała, aby dane mogły być bezpośrednio wykorzystane do prowadzenia ognia przez oddziały wojsk rakietowych i dlatego dane rozpoznania radiolokacyjnego winny być udokładniane przy użyciu innych środków i sposobów rozpoznania.

Rozpoznanie dywersyjne prowadzi pododdział dywersyjno-rozpoznawczy znajdujący się w składzie sił rozpoznania operacyjnego frontu. Pododdział ten wykonuje zadania grupami na tyłach nieprzyjaciela na odległość 200-250 i więcej km od przed niego skraju.

Zasadniczym zadaniem grup dywersyjno-rozpoznawczych jest wykrycie środków napadu jądrowego i rejonów ześrodkowania wojsk nieprzyjaciela. Należy przyjąć, że dokładność określenia współrzędnych obiektów przez grupy dywersyjno-rozpoznawcze będzie zwykle niedostateczna dla wykonania uderzeń jądrowych i dlatego należy ją udokładniać innymi środkami rozpoznania. Poza tym należy pamiętać, że dane zdobyte przez grupy dywersyjno-rozpoznawcze, w związku z trudnością przekazania ich organom kierującym rozpoznaniem mogą niekiedy nadchodzić z opóźnieniem, a przez to być zdezaktualizowane.

Armia ogólnowojskowa dysponująca pododdziałami rozpoznania naziemnego może posiadać również eskadrę etatowych względnie przydzielonych samolotów rozpoznawczych /samoloty typu myśliwskiego/ zdolną do prowadzenia rozpoznania powietrznego na głębokość do 250 km oraz organiczną lub przydzieloną eskadrę lotnictwa artyleryjskiego lub śmigłowców. /Przydzieloną eskadrę lotnictwa artyleryjskiego sztab wojsk rakietowych i artylerii otrzymuje wówczas gdy organizacyjnie na szczeblu frontu występują dwa pułki lotnictwa artyleryjskiego, a eskadrę śmigłowców

NB.

wówczas gdy działa na głównym kierunku działania nawet gdy posiada organiczną eskadrę lotnictwa artyleryjskiego/.

Spośród naziemnych oddziałów /pododdziałów/ rozpoznawczych armii, oprócz artyleryjskich największe znaczenie dla oddziałów wojsk rakietowych mają pododdziały rozpoznania radiowego i radiolokacyjnego wykonujące zadania analogiczne jak na szczeblu frontu z tym, że prowadzą one rozpoznanie na mniejsze głębokości. Tak na przykład pelengacja radiostacji nieprzyjaciela przez pododdział radiowego rozpoznania szczebla armijnego może być dokonana tylko na głębokość około 60 km.

Armia może posiadać także dywersyjno-rozpoznawczą kompanię której grupy rozpoznawcze wykonują zadania podobne do zadań wykonywanych przez grupy dywersyjno-rozpoznawcze frontu ale na głębokość 100-150 km.

dywersja armia

Bataliony rozpoznawcze dywizji na podstawie zarządzenia dowódcy armii mogą wysyłać na tyły nieprzyjaciela grupy rozpoznawcze na głębokość do 50 km, z zadaniem rozpoznania przede wszystkim taktycznych środków napadu jądrowego, odwodów nieprzyjaciela tak rozmieszczonych w rejonach teśrodkowania, jak i będących w trakcie wykonywania manewru.

Biorąc pod uwagę, że w pasie działania frontu istnieje możliwość równoczesnego działania około 70-75 grup dywersyjno-rozpoznawczych i rozpoznawczych oraz fakt, że jedna grupa zdoli jest rozpoznać 1-2 obiekty, to ogólne możliwości w zakresie rozpoznania dywersyjnego we froncie mogą wynosić do 150 obiekt

Tak przedstawiają się ogólnie biorąc siły i środki rozpoznania frontu i armii oraz ich możliwości. Biorąc za podstawę możliwości rozpatrywanych środków, a także zadania

ciążące w operacji na oddziałach wojsk rakietowych szczebla frontowego i armijnego, wynika konieczność ustalenia zasad współdziałania rozpoznania operacyjnego frontu i środków rozpoznania armii z rozpoznaniem artyleryjskim.

Rozpoznanie obiektów w głębokości operacyjnej dla oddziałów wojsk rakietowych winno wykonywane być środkami rozpoznania operacyjnego frontu. Samodzielny pułk lotnictwa artyleryjskiego uwzględniając jego ograniczone możliwości, winien być używany w zasadzie tylko do wykonania dodatkowego rozpoznania obiektów, wytypowanych do uderzeń rakietowo-jądrowych szczebla frontowego oraz dla kontroli wykonanych uderzeń przez środki frontowe.

Do prowadzenia dodatkowego rozpoznania obiektów wyznaczonych do uderzeń rakietowo-jądrowych środkami frontu powinno się używać również naziemne i powietrzne środki rozpoznania operacyjnego.

Armia powinna prowadzić rozpoznanie posiadanymi siłami i środkami, w tym także artyleryjskiego rozpoznania, na głębokość swojego zadania, skupiając główny wysiłek w taktycznej strefie obrony nieprzyjaciela na głębokość 50-60 km od przedniego skraju. Przy tym lotnictwo artyleryjskie armii /eskadra etatowa lub przydzielona/, przy uwzględnieniu jego możliwości należy używać do rozpoznania środków napadu jądrowego rozmieszczonych w taktycznej głębokości oraz do dodatkowego rozpoznania obiektów wytypowanych do uderzeń rakietowo-jądrowych środkami armijnymi w operacyjnej głębokości.

W ten sposób wysiłek wszystkich środków rozpoznania armii skupia się zasadniczo na wykrywaniu obiektów uderzeń

rakietowo-jądrowych rozmieszczonych w taktycznej głębokości obrony nieprzyjaciela, a wysiłek środków frontowych w zasadzie dla wykrywania obiektów uderzeń rakietowo-jądrowych położonych w operacyjnej głębokości obrony nieprzyjaciela. Nie wyklucza to jednak konieczności prowadzenia rozpoznania środkami frontu w taktycznej strefie obrony nieprzyjaciela szczególnie jeżeli chodzi o środki napadu jądrowego których gros będzie rozmieszczonych właśnie w tej strefie.

ORGANIZACJA ROZPOZNANIA OBIEKTÓW DLA URZĄDZEŃ RAKIETOWO-JĄDROWYCH

Rozpoznanie w okresie pokojowym

W okresie pokojowym rozpoznanie nieprzyjaciela prowadzo jest zgodnie z planem rozpoznania Sztabu Generalnego. Część zadań tego planu mogą wykonywać pododdziały rozpoznania radioelektronicznego przewidziane na okres działań wojennych jako środki rozpoznania frontu /armii/. Wykonywanie zadań w zależności od zgrupowania i charakteru działalności środków radioelektronicznych nieprzyjaciela na odpowiednich kierunkach operacyjnych oraz od konieczności szkolenia i treningu w pracy bojowej stanu osobowego danego rodzaju rozpoznania, może być stałe długotrwałe lub krótkotrwałe.

Pozostałe siły i środki rozpoznania występujące na szczeblu frontu /armii/ w okresie pokojowym w rozpoznaniu nieprzyjaciela udziału nie biorą.

Z powyższego wynika, że głównym źródłem z którego mogą czerpać dane z rozpoznania sztaby wojsk rakietowych i artyleri frontu /armii/ są odpowiednie komórki Sztabu Generalnego oraz sztaby ogólnowojskowe odnośnych związków operacyjnych.

Niezależnie od danych ogólnych dotyczących wojsk przypuszczalnego nieprzyjaciela w zależności od położenia wojsk frontu /armii/ w stosunku do granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ sztaby wojsk rakietowych frontu /armii/ na kierunki przewidywanych działań, na podstawie map /schematów/ rozpoznawczych, pisemnych materiałów i ustnych informacji otrzymywanych odgórnie powinny prowadzić szczegółowe mapy rozpoznawcze. Na mapy rozpoznawcze winny być naniesione wszystkie obiekty w pasach przewidywanych działań i ich skrzydłach we froncie na głębokość jednej operacji frontowej a w armii na głębokość podwójnego zasięgu rakiet operacyjno-taktycznych. Oprócz tego na mapie rozpoznawczej winno znajdować się ugrupowanie /rozmieszczenie/ i skład bojowy wojsk nieprzyjaciela na danym kierunku operacyjnym.

Na wszystkie obiekty /cele/ na które zgodnie z możliwościami taktyczno-technicznymi sprzętu rakietowego frontu /armii będą mogły być wykonane uderzenia rakietowo-jądrowe, winny być założone kartoteki, systematycznie prowadzone i uzupełniane.

Kartoteki winny zawierać:

- rodzaj /nazwa celu/;
- czas i sposób /środek/ wykrycia ;
- odległość od granicy /linii demarkacyjnej/;
- pełne współrzędne środka obiektu /celu/ lub jego najbardziej wrażliwej części /elementu/;
- wymiary i ogólny wygląd zewnętrzny;
- możliwości przemieszczenia /czas/;
- charakter i stopień rozbudowy inżynieryjnej /trwałoś
- rodzaj terenu i pokrycia terenowego w rejonie obiekt /celu/;

- najbardziej korzystny moment wykonania uderzenia;

- sposób maskowania i osłony przed rozpoznaniem powietrznym;

W celu uniknięcia nieścisłości i pomyłek, mapy rozpoznawcze i kartoteki obiektów /celów/ okresowo winny być odgórnie kontrolowane i porównywane z danymi posiadanymi przez sztaby /instytucje/ nadrzędne.

Ponadto w okresie pokojowym przewidziany na okres działa sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ przeprowadza systematyczne szkolenie podległych sztabów i organów rozpoznawczych zgodnie z opracowanymi planami szkolenia, wytycznymi i zarządzeniami, zwracając przy tym uwagę na szczegółowe studiowani i opanowanie zagadnień związanych z organizacją, uzbrojeniem i zasadami działania wojsk armii obcych. Duży nacisk winien by położony również na zasady użycia środków napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz stosowane normy czasu użycia tych środków od momentu ogłoszenia alarmów tj:

- czas, niezbędny na wyprowadzenie z rejonu dyslokacji;

- czas na marsz z rejonu dyslokacji do przewidywanych rejonów rozwinięcia;

- czas na marsz do rejonów stanowisk startowych /ogniowych/ i rozwinięcie;

- czas na przygotowanie i oddanie strzału od chwili zajęcia stanowiska startowego /ogniowego/;

- czas na zmianę stanowiska startowego.

Szczegółowo winny być studiowane również zagadnienia dotyczące warunków terenowych i sieci drożnej które pozwolą na wyciągnięcie szeregu cennych wniosków w zakresie użycia wojsk nieprzyjaciela.

Rozpoznanie w okresie przygotowawczym do pierwszej operacji

Z chwilą otrzymania dyrektywy do przygotowania pierwszej operacji sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winien w jaknajkrótszym czasie wykonać ogrom przedsięwzięć rozpoznawczych.

W zależności od charakteru operacji /zaczepna, obronna/ czasu i konkretnych warunków na jej przygotowanie, sposoby organizacji rozpoznania będą różne. Z tego też względu wydaje się najbardziej celowym rozpatrzyć, jako jeden z wariantów, ogólny zakres i kolejność poszczególnych przedsięwzięć w zakresie rozpoznania.

Z chwilą rozpoczęcia się okresu przygotowawczego pierwszej operacji sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii winien systematycznie otrzymywać nowe i udokładnione dane o nieprzyjacielu ze sztabów nadrzędnych.
Sytuacja ta trwać będzie do chwili gdy przynajmniej część wojsk frontu /armii/ nie będzie przegrupowana w strefę przygraniczną /linii demarkacyjnej/.

Z chwilą przegrupowania dane z rozpoznania będą mogły już napływać ze sztabów podległych, oddziałów /pododdziałów/ rozpoznania naziemnego i powietrznego, które będą je zdobywać z zachowaniem wszelkich zasad i przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

W okresie przygotowawczym, w tym wypadku, sytuacja zmieniać się będzie ciągle w pełnym tego słowa znaczeniu w wyniku tego zajdzie konieczność również śledzenia, analizy i ewidencji zachodzących zmian w składzie bojowym, ugrupowaniu

i położeniu wojsk nieprzyjaciela, a szczególnie jego ważniejszych obiektów.

Otrzymywane dane z rozpoznania z wyżej wymienionych źródeł sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winien porównywać z danymi posiadanymi już wcześniej, a szczególnie szczegółowo analizować dane i zmiany dotyczące obiektów przewidzianych do zniszczenia /obezwładnienia/ w pierwszym uderzeniu.

Typowanie obiektów do uderzeń rakietowo-jądrowych sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ dokonuje wspólnie z innymi rodzajami wojsk w ramach sztabu frontu /armii/.

W tym okresie w pierwszym rzędzie należy określić: zajęte już stanowiska startowe /ogniowe/ przez środki napadu jądrowego nieprzyjaciela; nowe przygotowywane rejony stanowisk startowych /ogniowych/ tych środków, na jakie lotniska przebazuje się /rozśrodkowuje lotnictwo/; czy wojska nieprzyjaciela wyprowadzane są z garnizonów w nowe rejony; miejsca ośrodków dowodzenia i powiadomienia lotnictwa, stanowisk dowodzenia itp. W wypadku stwierdzenia przegrupowania większej części elementów ugrupowania bojowego nieprzyjaciela staje się jasnym, że rozpoznanie w wyjątkowo krótkim czasie winno dostarczyć dokładnych danych o olbrzymiej ilości obiektów na większość których winny być wykonane uderzenia rakietowo-jądrowe.

W związku z powyższym, aby sprostać tak poważnym zadaniom z rozpoznania, w sztabie wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ zawczasu winien już być dokonany szczegółowy podział pracy oficerów, łączność ze wszystkimi źródłami otrzymywania danych o nieprzyjacielu winna działać niezawodnie i ciągle,

a praca organów rozpoznawczych winna być uporczywa, aktywna i dokładna.

Szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winien być zawsze gotów, na żądanie dowódcy /szefa sztabu/ wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/, złożyć wyczerpujący referat lub dać konkretne odpowiedzi na stawiane mu pytania dotyczące nieprzyjaciela, zameldować konkretne wnioski i przedstawić wykaz obiektów kwalifikujących do wykonania na nie uderzeń rakietowo-jądrowych. Treść zagadnień koniecznych dowódcy wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ i wymaganych do szefa oddziału /wydziału/ rozpoznawczego, w zasadzie będzie obejmować następujące dane:

- ogólne zgrupowanie i skład bojowy wojsk nieprzyjaciela w pasie przewidywanych działań frontu /armii / i na skrzydłach /należy podkreślić ilość dywizji w tym ilość dywizji pancernych wojska jakich państw wchodzą w skład danego zgrupowania/;

- możliwa ilość składów amunicji jądrowej, procent ich wykrycia i położenie;

- możliwa ilość obiektów /celów/ operacyjnych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela i procent ich wykrycia /środki wykryte w garnizonach stałych, w rejonach ześrodkowania, rejonach wyczekiwania i w rejonach stanowisk startowych/;

- możliwa ilość obiektów /celów/ taktycznych środków napadu jądrowego, procent ich wykrycia i miejsce położenia;

- ilość i miejsce położenia lotnisk lotnictwa taktycznego /według rodzajów lotnictwa/;

- ilość i miejsce położenia lotnisk lotnictwa wojsk lądowych /oddzielnie samolotów i śmigłowców/;

- wykryte stanowiska dowodzenia od dywizji wzwyż;

- wykryte ośrodki dowodzenia i powiadamiania lotnictwa;

- rejony stanowisk startowych rakietowych pocisków przeciwlotniczych /szczególnie tych które mogą być użyte do wykonania uderzeń jądrowych do celów naziemnych/;

- stałe garnizony wojsk nieprzyjaciela, rejony do których mogą wyjść w wypadku alarmu /rejony zajęte przez wojska nieprzyjaciela w danej chwili/;

- przewidywane działania wojsk pancernych i zmechanizowanych i piechoty na wypadek gdy nieprzyjaciel pierwszy rozpocznie działania i na wypadek gdy zostanie wykonane uderzenie uprzedzające przez własne wojska;

- główne węzły komunikacji i urządzenia hydrotechniczne zniszczenie których /uszkodzenie/ decydująco wpłynie na manewr wojsk nieprzyjaciela.

Równocześnie z otrzymaniem dyrektywy na przygotowanie operacji sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winien otrzymywać wytyczne /zarządzenie/ do organizacji rozpoznania które przykładowo winny zawierać następujące zagadnienia:

- obiekty, rejony i kierunki skupienia wysiłku wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ w okresie przygotowawczy i w toku operacji;

- zadania rozpoznania do wykonania / wykonywanie/ środkami rozpoznania operacyjnego frontu i lotnictwem artyleryjskim w pasie działania frontu /armii/;

- pododdziały lotnictwa artyleryjskiego przydzielone dla sztabów wojsk rakietowych i artylerii armii; czas i miejsce przybycia przedstawicieli lotnictwa;

- sposób wykorzystania lotnictwa artyleryjskiego do rozpoznania w okresie przygotowawczym, czas i sposób wykonania pierwszego zmasowanego wylotu na rozpoznanie lotnictwa rozpoznawczego i lotnictwa artyleryjskiego z chwilą rozpoczęcia działań;

- czas przebazowania lotnictwa na okres przygotowawczy oraz sposób i kolejność przebazowania w toku operacji;

- sygnały rozpoznawcze i częstotliwości dla lotnictwa artyleryjskiego;

- numeracja środków napadu jądrowego nieprzyjaciela i innych obiektów uderzeń jądrowych.

Podstawowym czynnikiem całości przedsięwzięć rozpoznania w operacji są środki napadu jądrowego nieprzyjaciela.

Duża różnorodność i głębokie urzutowanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela jak również różnorodne warunki przygotowania ich użycia, wymaga by zadania rozpoznania ich wykonywane były wysiłkiem wszystkich rodzajów rozpoznania.

Rozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela winno być organizowane w ten sposób by w każdym wypadku spełnione były następujące warunki:

- rozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela winno być prowadzone ciągle, niezależnie od warunków i sytuacji;

- środki napadu jądrowego winny być rozpoznane na czas, to znaczy do chwili doprowadzenia ich do pełnej gotowości użycia;

- do rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela wyznacza się najbardziej efektywne siły i środki rozpoznania;

- wykryte środki napadu jądrowego nieprzyjaciela utrzymuje się pod ciągłą obserwacją prowadzoną przez organa rozpoznawcze aż do chwili wykonania na te środki uderzeń i określenia skutków tych uderzeń.

Dla osiągnięcia ścisłego współdziałania w wykonywaniu zadań rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz innych obiektów uderzeń rakietowo-jądrowych, przez różne siły i środki rozpoznania, koniecznym jest scentralizowanie kierowanie rozpoznaniem przez sztab ogólnowojskowy. W związku z tym sztab frontu /armii/ opracowuje ogólny plan rozpoznania w który przewiduje się użycie wszystkich sił i środków rozpoznania, ora koncentrację ich wysiłku do rozpoznania środków napadu jądroweg nieprzyjaciela i innych ważnych obiektów /celów/ dla wykonania na nie uderzeń jądrowych.

W opracowaniu planu rozpoznania frontu /armii/ oraz wykonaniu praktycznym przedsięwzięć z rozpoznania sztabu /frontu /armii/, bierze udział szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ który okazuje pomoc szefowi rozpoznania frontu /armii/ w dziedzinie ustalenia koniecznej dokładności i terminowości w rozpoznaniu obiektów do zniszczenia /obezwładnienia/ których użyte będą wojska rakietowe.

Opracowanie planu rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ jeżeli pozwalają na to warunki, należy wykonywać równocześnie z opracowaniem planu rozpoznania frontu /armii/ w jednym miejscu.

Plan rozpoznania, po opracowaniu go winien być ciągle udokładniany i uzupełniany odpowiednio do napływających nowych

danych o nieprzyjacielu oraz położenia i działania własnych wojsk.

Podczas opracowania planu rozpoznania frontu /armii/ określa się konkretne zadania rozpoznania wykonywane na korzyść wojsk rakietowych przez wszystkie rodzaje rozpoznania, w tej liczbie i rozpoznanie artyleryjskie, a szczegółowo ujmuje się wszystkie przedsięwzięcia wykonywane w tym zakresie przez organ rozpoznania ogólnowojskowego. W czasie opracowania planu rozpoznania szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego sztabu wojsk rakietowych i artylerii winien uzgodnić i ustalić:

- przedsięwzięcia wykonywane oddziałami i pododdziałami powietrznego i ogólnowojskowego rozpoznania na rzecz wojsk rakietowych i artylerii frontu w okresie przygotowawczym i w toku operacji oraz jakich danych z rozpoznania w jakim czasie i z jaką dokładnością można od nich oczekiwać;

- sposoby i rodzaj współdziałania środków naziemnego i powietrznego rozpoznania artyleryjskiego z innymi środkami rozpoznania frontu według czasu, rubieży i rejonów;

- rejony /obiekty/ podlegające konieczności do rozpoznania środkami rozpoznania artyleryjskiego, szczególnie lotnictwa artyleryjskiego;

- sposób utrzymywania łączności pomiędzy poszczególnymi oddziałami /pododdziałami/ rozpoznania ogólnowojskowego i artyleryjskiego;

- sposób wymiany danych z rozpoznania między poszczególnymi sztabami i przekazywania wiadomości o środkach napadu jądrowego nieprzyjaciela do sztabu wojsk rakietowych frontu /armii/;

Bezpośrednią odpowiedzialność za organizację rozpoznania artyleryjskiego ponosi szef oddziału rozpoznawczego sztabu wojs rakietowych i artylerii frontu /armii/ który sprawuje ciągłe kierownictwo w zakresie rozpoznania w stosunku do podległych sztabów, oddziałów i pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego oraz organizuje współdziałanie z organami rozpoznania innych rodzajów wojsk w celu zabezpieczenia działań bojowych wojsk rakietowych i artylerii.

NB!

Pod pojęciem organizacja rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii występuje olbrzymia ilość przedsięwzięć w liczbie których jako zasadnicze są następujące:

- wytyczne dowódcy /szefa sztabu/ wojsk rakietowych i artylerii do organizacji rozpoznania;
- postawienie zadań rozpoznania;
- kontrola organizacji rozpoznania w podległych sztabach i oddziałach;
- zbieranie, opracowanie i analiza danych z rozpoznania.

W wytycznych do organizacji rozpoznania dowódca /szef sztabu/ wojsk rakietowych i artylerii frontu/ armii/ może określić:

- kierunki lub rejony /obiekty/ na których należy skupić główny wysiłek rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii w okresie przygotowawczym i w toku operacji;
- główne zadania rozpoznania;
- przedsięwzięcia dotyczące rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela;
- sposób współdziałania z innymi rodzajami rozpoznania;
- termin opracowania planu rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/;

= terminy wydania zarządzeń na rozpoznanie.

W czasie wydawania wytycznych lub po ich wydaniu dowódca wojsk rakietowych lub szef sztabu któremu bezpośrednio podlega szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego, może zażądać zameldowania przez szefa oddziału /wydziału/ swoich propozycji odnośnie organizacji rozpoznania w całości lub odnośnie wykonania tylko niektórych przedsięwzięć rozpoznawczych.

W dowolnym też czasie może być zażądane złożenie referatu o nieprzyjacielu lub udzielenie odpowiedzi na niektóre tylko zagadnienia dotyczące nieprzyjaciela.

Szczególnie szczegółowo w dowolnym czasie winien być gotów szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego do zameldowania konkretnych propozycji odnośnie obiektów kwalifikujących do uderzeń rakietowo-jądrowych. Propozycje te winny być opracowane na podstawie posiadanej mapy rozpoznawczej i kartoteki obiektów i ujmować ogólną ilość rozpoznanych /przewidywanych/ obiektów, ilość najbardziej ważnych obiektów określoną według ilości przewidzianych uderzeń rakietowo-jądrowych zgodnie z limitem rakiet na pierwsze uderzenie rakietowo-jądrowe i na całą operację frontu /armii/, jak również ilość obiektów kwalifikującą się do uderzeń rakietowo-jądrowych na poszczególne kolejne uderzenia według zasięgu ognia poszczególnych oddziałów wojsk rakietowych. Oprócz tego każdy obiekt winien być szczegółowo przez niego przeanalizowany w celu określenia swojego stanowiska odnośnie wyboru punktu uderzenia z wuzględnieniem ważności i wrażliwości elementów wchodzących w skład danego obiektu.

Ilość i różnorodność zagadnień która winien być gotów meldować szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego dowódcy /szefowi sztabu/ wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ w zależności od konkretnych warunków może być różna.

Jeżeli dowódca wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ będzie przeprowadzać rekonesans to udział w nim bierze również szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego który winien być gotów wskazać w terenie położenie obserwowanych obiektów które zostały zaplanowane lub mogą być zniszczone /obezwładnion uderzeniami rakietowo-jądrowymi i ogniem artylerii.

W tym celu szef oddziału /wydziału rozpoznawczego winien mieć przygotowaną odpowiednio mapę rozpoznawczą i przestudiowane położenie nieprzyjaciela z wyznaczonych na rekonesans punktó lub śmigłowca jeżeli przeprowadzenie rekonesansu planowane jest ze śmigłowca.

Planowanie rozpoznania w wojskach rakietowych i artylerii wykonuje się w celu szczegółowego opracowania zagadnień użycia w operacji środków rozpoznania artyleryjskiego i uwzględnienia przedsięwzięć wykonywanych na korzyść wojsk rakietowych i artylerii przez inne rodzaje rozpoznania. W tym celu na mapie 1:200 000 zgodnie z zadaniami postawionymi wojskom rakietowym i artylerii opracowuje się plan rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ na całą głębokość operacji.

W planie ujmuje się:

- jaknajbardziej pełne dane o nieprzyjacielu, granicę państwową /linię demarkacyjną/ lub rubież położenia oddziałów czołowych własnych wojsk;
- pas działania frontu /armii/;
- rejony fotografowania w pasie działania frontu w okresie przygotowawczym i w toku operacji z odnotowaniem kto wykonuje fotografowanie /lotnictwo rozpoznawcze, lotnictwo artyleryjskie / skala zdjęć i terminy fotografowania, a dla lotnictwa

artyleryjskiego ponadto wyznaczoną ilość samolotów do wykonania zadania;

- rejony i obiekty powietrznego rozpoznania wzrokowego / czas wykonania zadania, ilość samolotów lotnictwa artyleryjskiego/
- lotniska lotnictwa artyleryjskiego na całą głębokość operacji i orientacyjny czas przebazowania;
- sygnały rozpoznawcze, zakresy fal łączności lotnictwa rozpoznawczego i lotnictwa artyleryjskiego;
- miejsca przedstawiciela lotnictwa artyleryjskiego i naziemnych odbiorczych urządzeń telewizyjnych rozpoznania artyleryjskiego /jeżeli samoloty lotnictwa artyleryjskiego posiadają telewizyjne urządzenia nadawcze;
- rejony wylotów śmigłowców lotnictwa artyleryjskiego i pasy rozpoznania z tych rejonów;
- lądowiska śmigłowców na całą głębokość operacji;
- miejsce rozlokowania baterii fotogrametrycznej sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ i jej przesunięcia w toku operacji;
- rubieże rozwinięcia i pasy rozpoznania dywizjonów rozpoznania artyleryjskiego w okresie przygotowawczym i w toku operacji;
- rubieże rozwinięcia dywizyjnych środków rozpoznania artyleryjskiego /tylko w okresie przygotowawczym/.

W treści opisowej /legendzie/ winny być ujęte:

- zasadnicze dane o nieprzyjacielu /zestawienie sił i środków/;
- konkretne zadania rozpoznania w okresie przygotowawczym i w toku danej operacji;
- podział sił i środków;
- numeracja celów /obiektów/;
- terminy i sposób składania meldunków z rozpoznania;
- inne zagadnienia organizacji rozpoznania.

Biblioteka Szkoleniowa Nr. II

NB! Nie należy ujmować w żadnym wypadku ogólnych zadań regulaminowych znanych wszystkim oficerom. Przy formułowaniu zadań przede wszystkim winno być ujęte co należy rozpoznać, gdzie, jakimi środkami i w jakim terminie. Podział sił środków wykonuje się na mapie w formie tabeli.

Podział sił i środków rozpoznania artyleryjskiego uzależniony jest od konkretnej sytuacji, zadań oraz podziału wojsk rakietowych i artylerii. Może zaistnieć na przykład też wypadek że wszystkie siły i środki rozpoznania artyleryjskiego frontu, a szczególnie armii mogą być wykorzystywane scentralizowanie na tych szczeblach. Okres takiej centralizacji będzie miał zawsze miejsce wówczas gdy jeszcze nie dokonano podziału artylerii i artyleria lufowa nie została wprowadzona w rejony pozycyjne, a są możliwości użycia organów rozpoznawczych. Po dokonaniu podziału artylerii lufowej i wprowadzeniu jej w rejony rozwinięcia, zachodzi konieczność bezpośredniego zabezpieczenia jej w dane z rozpoznania a w związku z tym i podział sił i środków rozpoznania artyleryjskiego.

Zakładając, że na szczeblu wojsk rakietowych i artylerii frontu winien być pułk lotnictwa artyleryjskiego /2 eskadry samolotów i eskadra śmigłowców/ i bateria fotogrametryczna, wchodząca w skład dywizjonu dowodzenia dowódcy wojsk rakietowych i artylerii frontu, a na szczeblu wojsk rakietowych i artylerii armii eskadra lotnictwa artyleryjskiego /2 klucze samolotów i klucz śmigłowców/, bateria fotogrametryczna / z dywizjonu dowodzenia dowódcy wojsk rakietowych i artylerii armii/, dywizjon rozpoznania artyleryjskiego armijnej brygady artylerii, i w niektórych wypadkach dywizjon rozpoznania artyleryjskiego otrzymany ze

środkami wzmocnienia artylerii OND, wówczas jako jeden z wariantów podziału sił i środków może być następujący:

- w bezpośrednim podporządkowaniu sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu pozostaje pułk lotnictwa artyleryjskiego /bez dwóch kluczy z eskadry śmigłowców/ oraz bateria fotogrametryczna;

- w bezpośrednim podporządkowaniu dowódcy wojsk rakietowych i artylerii armii pozostaje eskadra lotnictwa artyleryjskiego i bateria fotogrametryczna;

- klucze śmigłowców z pułku lotnictwa artyleryjskiego otrzymują sztaby wojsk rakietowych i artylerii armii pierwszego rzutu /po jednym kluczu na armię/;

- sztaby wojsk rakietowych i artylerii armii otrzymane klucze śmigłowców przydzielają dowódcom artylerii dywizji działających na głównym kierunku uderzenia, a dywizjony rozpoznania artyleryjskiego /organiczny armijnej brygady artylerii, otrzymany ze środkami wzmocnienia artylerii/ tym dywizjom którym została przydzielona większa ilość wzmocnienia środków artyleryjskich /najczęściej ze sztabami brygad/.

Również w formie tabeli w planie rozpoznania może być wykonana numeracja obiektów /celów i jej podział na poszczególne rodzaje obiektów i wykonawców.

Dla ułatwienia opracowania napływających danych z rozpoznania i przekonywania ich później w formie komend na wykonanie uderzeń rakietowo jądrowych lub ognia artylerii korzystnym jest stosowanie następującego sposobu numeracji:

a/ Składy amunicji jądrowej; środki napadu jądrowego w rejonach ześrodkowania, rejonach wyczekiwania i na stanowiskach startowych /ogniowych/; lotniska lotnictwa bojowego

i transportowego używanego do przenoszenia ładunków jądrowych oraz transportu amunicji jądrowej i rakiet, numerować liczbami czterocyfrowymi z których pierwsza cyfra zawsze winna być zero /np. 0211/.

b/ Wszystkie obiekty /za wyjątkiem wymienionych w punkcie a/ na które celowym jest wykonywanie uderzeń rakietowo-jądrowych /stanowiska dowodzenia, ześrodkowania wojsk itp/ numerować liczbami czterocyfrowymi z których pierwsza cyfra winna być jeden /np. 1283, 1284 itd./.

c/ Takie cele jak:

- baterie artylerii polowej /działa/ numerować zwykłymi wzrastającymi cyframi od jedynki począwszy z dodaniem litery A /np. A1, A2 itd/;

- baterie moździerzy - jak baterie artylerii z dodaniem litery M /np. M1, M2 itd/;

- stacje radiolokacyjne - od jedynki z dodaniem SR.

Inne rodzaje celów można numerować w analogiczny sposób przez dodanie początkowej litery /liter/ nazwy celu.

I na zakończenie, w planie rozpoznania ujmuje się sposób i terminy składania meldunków, sprawozdań, komunikatów rozpoznawczych oraz inne przedsięwzięcia rozpoznawcze. Plan rozpoznania podpisuje szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego i szef sztabu, a zatwierdza dowódca wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/. Należy podkreślić, że ilość i treść ujmowanych zagadnień w planie rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ zależeć będzie od konkretnej sytuacji oraz czasu przewidzianego na jego opracowanie. W każdym jednak wypadku plan rozpoznania winien być opracowany w takim zakresie, który

jest konieczny szefowi oddziału rozpoznawczego do przewidzianeg w odpowiednim czasie postawienia zadań rozpoznawczych wykonawcom. Należy dążyć aby na opracowanie planu rozpoznania zużyta została w miarę możliwości jaknajmniejsza ilość czasu, przez co pozostanie go więcej na wykonanie konkretnych przedsięwzięć rozpoznawczych wykonawcom.

Stawianie zadań rozpoznania odbywa się na podstawie plan rozpoznania w formie zarządzeń rozpoznania.

W zależności od sytuacji zarządzenia rozpoznania mogą być wydawane pisemnie lub ustnie w imieniu dowódcy wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/.

Zarządzenie rozpoznania wydaje szef sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ lub zgodnie z jego wytycznymi szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego.

Treść zagadnień ujmowanych w zarządzeniach rozpoznania dyktowana w zasadzie jest konkretnymi warunkami. Nie mniej jednak należy liczyć, że zarządzenia rozpoznania winny zawierać następujące dane:

- dane o nieprzyjacielu, których nie zna dany wykonawca, a konieczne są do wykonania stawianych zadań rozpoznania;
- niezbędne dane o wojskach własnych;
- przydzielony siły i środki;
- konkretne zadania rozpoznania z wskazaniem rejonów /pasów, obiektów/ kierunku głównego wysiłku/ rozpoznania;
- terminy wykonania stawianych zadań;
- sposób i terminy składania meldunków /sprawozdań/ z rozpoznania;
- podział /sposób/ numeracji celów /obiektów/;
- wskazówki organizacyjne itp.

Zrozumiałe jest, że w zależności od wykonawców treść zarządzenia do rozpoznania będzie różna.

Sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu zarządzenie rozpoznania wydaje dla:

- dowódcy pułku lotnictwa artyleryjskiego;
- sztabów wojsk rakietowych i artylerii armii;
- baterii fotogrametrycznej sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu; a sztab wojsk rakietowych i artylerii armii dla:
- dowódcy eskadry lotnictwa artyleryjskiego;
- dowódców artylerii dywizji;
- dowódców oddziałów /pododdziałów/ rozpoznania artyleryjskiego będących w bezpośrednim podporządkowaniu sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii;
- załóg samolotów /śmigłowców/ lotnictwa artyleryjskiego znajdujących się w powietrzu.

Dla przykładu można przytoczyć, jako jeden z możliwych wariantów, treść zarządzenia rozpoznania dla dowódcy pułku /eskadry/ lotnictwa artyleryjskiego.

Zagadnienia zawarte w tym wypadku w zarządzeniu mogą być następujące:

- dane o położeniu i działalności nieprzyjaciela; dane o sytuacji powietrznej, a szczególnie o rozmieszczeniu stanowisk startowych /ogniowych/ przeciwlotniczych pocisków rakietowych i artylerii przeciwlotniczej; rozpoznane najbardziej ważne obiekty /cele/;
- położenie i charakter działań wojsk własnych;
- zadania fotografowania powietrznego, rozpoznania wzrokowego i radioelektronicznego w okresie przygotowawczym i w toku operacji, szczególnie rozpoznania i dorozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela i obiektów przewidywanych do zniszczeni

uderzeniami rakietowo-jądrowymi;

- terminy dostarczenia filmów z wykonanego fotografowania do baterii fotogrametrycznej lub materiałów z wstępnego ich opracowania w pułku /eskadrze/;

- natężenie eskadrolotów w okresie przygotowawczym i w toku operacji;

- ilość samoloto-wylotów z eskadry na korzyść dowódców artylerii dywizji /tylko sztab wojsk rakietowych i artylerii armii/;

- podział lotnictwa artyleryjskiego, czas i miejsce meldowania się przedstawicieli lotnictwa artyleryjskiego ze środkami łączności;

- sposoby wywołania samolotów z lotniska i utrzymania z nimi łączności w powietrzu;

- miejsce rozmieszczenia naziemnych telewizyjnych urządzeń odbiorczych /jeżeli samoloty lotnictwa artyleryjskiego posiadają telewizyjne urządzenia nadawcze/;

- lotniska pułku /eskadry/ i orientacyjny czas przebazowywania się na nie;

- charakterystyczne cechy użycia pułku /eskadry/ w danej operacji lub w poszczególnych jej okresach;

- ilość załóg i okres w ciągu którego winny one być w gotowości nr 1;

- numeracja obiektów /celów/;

- sposób i kolejność przekazywania danych o nieprzyjacielu z powietrza i z lotniska oraz danych z rozpoznania fotograficznego;

- wskazówki organizacyjne /sposoby i metody rozpoznania, opracowania materiałów fotografowania, sposoby użycia śmigłowców itp./.

Zarządzenia rozpoznania wydawane są w zależności od konieczności. W celu aby dać możność oddziałom /pododdziałom/ rozpoznawczym lepiej przygotować się do wykonania zadań i rozpocząć możliwie wcześniej rozpoznanie nieprzyjaciela, celowym jest wydawanie wstępnych zarządzeń rozpoznania nie czekając na zakończenie opracowania planu rozpoznania w całości i ze wszystkimi szczegółami.

Współdziałanie w rozpoznaniu na korzyść wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ organizowane jest zgodnie z planem rozpoznania frontu /armii/. Dla tego też sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ w jaknajkrótszym czasie winien praktycznie wykonać wszystkie przedsięwzięcia jego dotyczące. W tym celu winno być zorganizowane współdziałanie między lotnictwem artyleryjskim i odpowiednimi pododdziałami lotnictwa rozpoznawczego frontu /armii/, między pododdziałami naziemnego i elektronicznego rozpoznania artyleryjskiego z odpowiednimi pododdziałami rozpoznania ogólnowojskowego i specjalnego oraz innymi komórkami organów rozpoznawczych. Podczas organizacji współdziałania uzgadnia się i ustala sposób łączności, wymiany danych z rozpoznania, sposób i metody wykonania zadań w jednym i tym samym rejonie lub związanych z rozpoznaniem tego samego obiektu. Szczególna uwaga winna być zwrócona na organizację współdziałania pomiędzy oddziałami /pododdziałami/ lotnictwa artyleryjskiego i rozpoznawczego. Udział w organizowaniu tego współdziałania winni wziąć: szef rozpoznania frontu /armii/ szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/, dowódcy oddziałów /pododdziałów/ wymienionego lotnictwa oraz przedstawiciele armii

lotniczej i lotnictwa artyleryjskiego przy sztabie frontu /armi i sztabie wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/. W czasi omawiania zagadnień współdziałania szczegółowi winny być podzielone zadania wykonywane przez poszczególnych wykonawców, czas i skala fotografowania, sposób wymiany wiadomości między oddziałami /pododdz./ lotniczymi oraz sposób przechowywania ich w toku wykonywania zadań, na rozpoznanie i dorozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz obiektów przewidzianyc do urządzeń rakietowo-jądrowych.

W wypadku nieodzownej konieczności ustala się wzajemną pomoc w opracowaniu i odczytywaniu materiałów fotografowania powietrznego obu rodzajów lotnictwa z wykorzystaniem baterii fotogrametrycznych oraz laboratoriów pułku i eskadr lotnictwa artyleryjskiego. Przewiduje się również sposób wzajemnego wykorzystania lotnisk lotnictwa rozpoznawczego oraz pułku i poszczególnych eskadr lotnictwa artyleryjskiego, dla tych eskadr /pułków/, lotniska których zostały wykryte, zniszczone uderzeniami jądrowymi, skażone środkami promieniotwórczymi, chemicznymi, lub zdobyte przez desanty powietrzne /grupy dywersyjne/ nieprzyjaciela.

Podczas omawiania współdziałania winny być również uzgodnione, w czasie i w zasięgu, zadania wykonywane przez samoloty lotnictwa artyleryjskiego i śmigłowce w celu wyeliminowania możliwości niepotrzebnego dublowania się. W czasie prowadzenia natomias powietrznego rozpoznania wzrokowego w nocy takie dublowanie jest korzystne gdyż oświetlenie terenu wykonane przez zrzucenie bomb oświetlających przez załogę samolotu może być z powodzenie wykorzystane przez śmigłowce prowadzące rozpoznanie z nad rejonów ugrupowania własnych wojsk.

Ponadto obserwacja w warunkach nocnych jednego rejonu równocześnie z góry i z boku zwiększa znacznie możliwości rozpoznania nieprzyjaciela.

W czasie organizacji współdziałania / na szczeblu armia, dywizja/ pomiędzy pododdziałami śmigłowców i ogniowymi pododdziałami przeznaczonymi do oświetlenia terenu w określonych rejonach rozpoznania w warunkach nocnych, ustala się sposób wywołania ognia, reżim ognia i sposób przeniesienia ognia w celu oświetlenia innego rejonu.

Organizacja współdziałania winna być utrzymywana przez cały czas trwania operacji i udokładniana zgodnie ze zmianami warunków i sytuacji bojowej.

Kontrola organizacji rozpoznania jest jednym z nieodzownych warunków właściwego zabezpieczenia wojsk rakietowych frontu /armii/ w dane z rozpoznania.

Po wydaniu zarządzeń rozpoznania, sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winien kontrolować ich wykonanie oraz udzielać pomocy podległym sztabom i oddziałom /pododdziałom/ rozpoznania artyleryjskiego.

W zależności od warunków formy i sposobów kontroli mogą być różne: wyjazdy do podległych sztabów i oddziałów /pododdziałów/ rozpoznawczych; pytania, żądania i wyjaśnienia za pomocą technicznych środków łączności; czuwanie nad terminowością przedstawiania danych z rozpoznania /meldunków, sprawozdań itp/.

W czasie kontroli należy upewnić się czy podległe organa rozpoznawcze prawidłowo zrozumiały otrzymane zadanie, jak są przygotowane do wykonania lub wykonują otrzymane zadania /szczególnie w warunkach nocnych/, jak zostało zorganizowane

współdziałanie w zakresie rozpoznania, czy zostały uwzględnione specyficzne warunki danej operacji, oraz ustalić jakie zakłócenia, środki maskowania i przeciwdziałania stosuje nieprzyjaciel i w jakim stopniu obniżają one skuteczność rozpoznania.

W toku kontroli winny być również propagowane osiągnięcia i doświadczenia w prowadzeniu rozpoznania przez poszczególne oddziały /pododdziały/ czy rodzaje rozpoznania. Najwięcej uwagi winno być poświęcone kontroli i pomocy oddziałom /pododdziałom/ lotnictwa artyleryjskiego i śmigłowców oraz baterii fotogrametrycznej ze względu na to, że od dokładności, terminowości i wydajności pracy tych pododdziałów w największym stopniu zależy właściwe zabezpieczenie pod względem rozpoznawczym wojsk rakietowych frontu /armii/. Do zakresu kontroli pododdziałów lotnictwa artyleryjskiego przede wszystkim winno należeć: sprawdzenie stanu materiałowo-technicznego zabezpieczenia pułku /eskadry/; ustalenie ilości załóg zdolnych do wykonywania zadań w warunkach nocnych i w trudnych warunkach atmosferycznych; zabezpicezenie w mapy topograficzne o dużej skali /materiały fotogrametryczne/ stan łączności. W baterii fotogrametrycznej należy kontrolować przede wszystkim pracę odczytywaczy zdjęć lotniczych od których w ostatecznym wyniku pracy, zależy dokładność otrzymywanych współrzędnych obiektów odczytanych ze zdjęcia oraz ilość prawidłowo odczytanych obiektów.

Kontroli również podlega przedstawienie danych z podległych sztabów wojsk rakietowych i artylerii, pododdziałów naziemnego rozpoznania artyleryjskiego /w armii/ oraz danych i informacji otrzymywanych ze sztabu frontu /armii/ / od środków rozpoznania powietrznego, rozpoznania ogólnowojskowego i specjalnego/.

W ostatnim wypadku, gdy dane otrzymywane ze sztabów ogólnowojskowych ze względu na niedostateczną dokładność nie mogą być bezpośrednio wykorzystane przez wojska rakietowe frontu /armii/ a dla ich udokładnienia w danych warunkach nie można użyć środków rozpoznania artyleryjskiego, wówczas należy zwracać się do szefa rozpoznania frontu /armii/ by zadanie to zostało wykonane zgodnie z koniecznymi wymogami przez środki rozpoznania ogólnowojskowego frontu /armii/. Kontrola napływu danych z rozpoznania do sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ rzutuje na określenie efektywności rozpoznania frontu /armii/ w ogóle. Na napływ odpowiedniej ilości danych i informacji należy wpływać przez stawianie zadań dodatkowych podległym organom rozpoznawczym wojsk rakietowych i artylerii oraz określonymi przez sztab frontu /armii/ działaniami innych rodzajów rozpoznania.

Jak już wspomniane było na wstępie, w okresie przygotowawczyż pierwszej operacji, sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ organizuje rozpoznanie na głębokość całej operacji. Zadanie to może być wykonane prawidłowo i w odpowiednim czasie tylko przy dobrej znajomości zasad użycia lotnictwa artyleryjskiego które we współczesnych warunkach posiada decydujące znaczenie w zabezpieczeniu użycia wojsk rakietowych frontu /armii/.

Zagadnienie powyższe ma równoznaczne znaczenie zarówno dla pierwszej jak i następnych kolejnych operacji.

ZASADY UŻYCIA ODDZIAŁÓW /PODODDZIAŁÓW/ LOTNICTWA ARTYLERYJSKIEGO

Zasady użycia samolotów lotnictwa artyleryjskiego

Lotnictwo artyleryjskie we współczesnych operacjach jest zasadniczym środkiem rozpoznania wojsk rakietowych i artylerii. Oddziały /pododdziały/ lotnictwa artyleryjskiego przeznaczone są do wykonywania następujących zadań:

1. Rozpoznanie i dorozpoznanie napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz obiektów na które mogą być wykonywane uderzenia rakietowo-jądrowe przez oddziały rakietowe frontu /armii/.

2. Kontrola maskowania ugrupowania bojowego wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii / przez obserwację wzrokową i fotografowanie.

3. Kontrola wykonywanych uderzeń rakietowo-jądrowych przez wojska rakietowe frontu /armii/.

4. Poprawianie ognia artylerii /na szczeblu dywizji/.

W celu wykonania powyższych zadań oddziały /pododdziały/ lotnictwa artyleryjskiego winny być wyposażone w odpowiednie typy samolotów z niezbędnym oprzyrządowaniem rozpoznawczym.

Planowane wyposażenie samolotów lotnictwa artyleryjskiego pozwala, podczas wykonywania jednego lotu w dziennych warunkach, na wykonanie fotografowania prostopadłego /kąt nachylenia zdjęć nie przekracza 3°/ pasa terenu o szerokości 5 km i głębokości do 100 km w skali 1:4000 - 1:6000.

Ponadto samoloty wyposażone w lotnicze kamery fotograficzne do fotografowania perspektywicznego mogą wykonywać fotografowanie perspektywiczne odcinka do 100 km na głębokość około 15 km w skali /na głównej horyzontalnej/ około 1:5000.

Ten sposób fotografowania pozwala na wykonywanie zadań z nad ugrupowania własnych wojsk /wzdłuż granicy państwowej, linii demarkacyjnej itp/. Część samolotów winna również posiadać lotnicze kamery fotograficzne szczelinowe, pozwalające na wykonywanie fotografowania z małych wysokości i w trudnych warunkach /zmierzch, świt, zamglenia itp/.

Podczas wykonywania zadań w nocy samoloty mogą zabierać odpowiednią ilość specjalnych bomb i odpowiednio do ich ilości fotografować pojedyńcze rejony. W skali rzędu 1:4000 można przy użyciu jednej fotobomby sfotografować rejon 1 x 1 km, lub w tej samej skali jeden rejonx ogólny równy sumie powierzchni pojedyńczych rejonów. Rozpoznanie wzrokowe w warunkach dziennych każda załoga samolotu jest zdolna przeprowadzić 1-2 rejonów /obiektów/. Przy czym maksymalna powierzchnia rozpoznawanego wzrokowo rejonu nie powinna przekraczać 100 km^2. W warunkach nocnych załogi samolotów mogą zabierać odpowiednią ilość bomb oświetlających i w zależności od ich ilości prowadzić rozpoznanie takiej samej ilości rejonów o promieniu do 3 km. Podczas lotów na wykonanie zadań rozpoznania każda załoga oprócz mapy lotnej winna posiadać mapę rejonu rozpoznania w dużej skali dla określenia współrzędnych obiektów /celów/.

Natężenie wylotów lotnictwa artyleryjskiego zazwyczaj określa się wychodząc z następujących norm: normalne natężenie - półtora-dwa eskadro-wyloty, zwiększone natężenie - 2-3 eskadro-wyloty na dobę. Czasokres trwania zwiększonego natężenia nie może przekraczać 5 dób, ponadto na okres każdych następnych dób ponad 5 winno być przyjmowane normalne natężenie. Powyższe normy natężenia ujmują straty i dni techniczne

W celu zabezpieczenia wylotu samolotów z eskadry w jak najkrótszym czasie, zgodnie z wytycznymi sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ w najbardziej ważne okresy działań, jedna-dwie załogi każdej eskadry winny znajdować się na lotnisku w gotowości nr 1.

Zadanie na rozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela w zależności od czasu może być wykonywane przez fotografowanie powietrzne w dużej skali /rzędu 1 : 5000 i większej/ i rozpoznanie wzrokowe. Dość często załoga podczas jednego wylotu stosuje obydwa rodzaje rozpoznania równocześnie lub kolejno, przy czym w zasadzie najpierw przeprowadza się rozpoznanie wzrokowe, a po przekazaniu danych z samolotu, na drugim zajęciu wykonuje się fotografowanie prostopadłe.

Po przeprowadzeniu rozpoznania wzrokowego i przekazaniu danych o wykrytym obiekcie /celu/, załoga zadanie wykonała. Fotografowanie zalicza się jako czynność dodatkową w celu otrzymania bardziej dokładnych danych o danym obiekcie /celu/.

Dane rozpoznania wzrokowego pozwalają załodze na bardzie dokładne zajście na obiekt /cel/ w celu wykonania fotografowani w wypadku gdy przeprowadza się fotografowanie ważnych obiektów /celów/ rozpoznanych wcześniej innymi środkami /szczególnie środki napadu jądrowego nieprzyjaciela/ najbardziej korzystnym jest stosowanie aparatury fotograficznej jednostopniowego działania. Przy zastosowaniu wyżej wymienionej aparatury gotowe zdjęcia lotnicze otrzymuje się w czasie lotu w przeciągu 1-2 minuty od chwili dokonania fotografowania.

NB!

Podczas rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela za pomocą fotografowania nie jednokrotnie zachodzi

konieczność fotografowania stosunkowo dużych rejonów prawdopodobnego rozmieszczenia stanowisk startowych /ogniowych/ tych środków. W zależności od konkretnego położenia zasadniczego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela i warunków terenowych stanowiska startowe /ogniowe/ tych środków mogą być rozmieszczone w całym pasie działania frontu /armii/ na odległości od 4-20 i więcej kilometrów od granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ lub linii styczności walczących wojsk.

Czas. Przyjmując decyzję na rozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela za pomocą fotografowania, należy realnie uwzględniać czas niezbędny na uzyskanie danych z samolotu, postawienie zadań i ich doprowadzenie do wykonawców.

Dla przykładu można przytoczyć następujące kalkulacje.

Start samolotu z położenia gotowości nr 1	- 10 minut
Wyjście samolotu w rejon fotografowania	- 15-20 minut
Powrót na lotnisko	- 15-20 minut
Dostarczenie kasety do fotolaboratorium	- 10 minut
Fotolaboratoryjne opracowanie /do otrzymania mokrego filmu	- 30 minut
R a z e m:	- 1 godz.20mi
	do - 1 godz.40mi

+ Ponadto potrzebny jest czas na odczytanie filmu /odczytanie jednego zdjęcia mokrego filmu przez jednego odczytywacza około 10-15 minut/.

W zależności od ilości zdjęć w danym filmie, przypadających na jednego odczytywacza, czas na odczytanie może wahać się w dość znacznych granicach. Dlatego też czas na otrzymanie wyników fotografowania powietrznego może wynosić od 1,5 do kilku godzin.

W celach uporczywego rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela winny być w jak największym stopniu uwzględnione naprowadzające dane innych rodzajów rozpoznania. Przy rozpoznaniu środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, jak również innych obiektów, szczególnie ważną rolę odgrywa wiarygodność danych z rozpoznania i dokładność współrzędnych rozpoznanego celów ze względu na to, że dla ich zniszczenia /obezwładnienia/ użyte mogą być stosunkowo drogie rakiety z ładunkiem jądrowym lub duża ilość amunicji artyleryjskiej.

Przeciętnie 50% czasu W celu zwiększenia wiarygodności danych z rozpoznania, oprócz wskazanych dwóch sposobów rozpoznania wykonywanych równocześnie przez jeden samolot; korzystnym jest stosować przecelowywanie innych samolotów, znajdujących się w powietrzu, na potwierdzenie wykrytego środka napadu jądrowego /obiektu, celu/. Należy przy tym uwzględniać, że jeżeli na dorozpoznanie wykrytego obiektu /celu/ wysyłać z lotniska nowy samolot, to od momentu postawienia zadania, dane od niego można otrzymać w przeciągu 35-40 minut.

Start samolotu z położenie gotowości nr 1	- 10 minut
Wyjście w rejon obiektu /celu/	- 15-20 minut
Rozpoznanie celu, naniesienie go na mapę, określenie współrzędnych i przekazanie danych	- 10 minut
R a z e m:	- 35-40 minut.

Natomiast gdy na potwierdzenie danych zastosuje się przecelowanie samolotów w powietrzu to na uzyskanie danych potrzeba tylko około 20 minut.

Przyjęcie zadania i wykreślenie kursu	- 5 minut
Wyjście w rejon celu	- 5 minut
Rozpoznanie celu, naniesienie go na mapę, określenie współrzędnych i przekazanie danych	- 10 minut
R a z e m	20 minut

W ten sposób przy zastosowaniu przecelowania samolotów w powietrzu zyskuje się średnio 2 razy więcej czasu w porównaniu z wysyłaniem samolotu z lotniska.

Dorozpoznanie obiektów, przewidywanych do zwalczania uderzeniami rakietowo-jądrowymi wykonuje się w ten sam sposób jak rozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela /obiektów, celów/. Dodatkowo w celu potwierdzenia obecności obiektu /celu/ czy znajduje się na poprzednim miejscu mogą być stosowane urządzenia obserwacji telewizyjnej.

Należy jednak przy tym uwzględniać, że przy zastosowaniu istniejących obecnie urządzeń telewizyjnych, otrzymanie danych pomiarowych o obiektach /celach/ jest niemożliwe. W związku z powyższym zastosowanie obserwacji telewizyjnej najbardziej korzystnym jest przed wykonaniem uderzenia na dany obiekt /cel/ mając na względzie to, że dane pomiarowe o danym obiekcie /celu uzyskane były już wcześniej innymi sposobami rozpoznania.

Charakterystyczną cechą rozpoznania /dorozpoznania/ środków napadu jądrowego nieprzyjaciela jest konieczność nie tylko wykrycia tych środków, określenia współrzędnych i wymiarów zajmowanych rejonów /stanowisk/ ale również, jako jeden z bardzo ważnych czynników, należy określić stopień ich gotowości do wystrzału.

W tym celu załogi samolotów i odczytywacze pododdziałów fotogrametrycznych winni mieć w wysokim stopniu opanowane cechy

demaskujące tych środków, w tej liczbie i cechy charakteryzujące stopień gotowości środków napadu jądrowego nieprzyjaciela do wystrzału.

Kontrolę maskowania ugrupowania bojowego wojsk rakietowych i artylerii przeprowadza się zgodnie z decyzją dowódcy wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/, pojedyńczymi wylotami samolotów i śmigłowców lotnictwa artyleryjskiego. W zależności od sytuacji i warunków może być stosowane fotografowanie lotnicze w dużej skali lub obserwacja wzrokowa.

Obserwacji telewizyjnej w zasadzie nie stosuje się. Podyktowane jest to tym, że nieprzyjaciel może stosować specjalną aparaturę odbiorczą i w ten sposób określić rejony rozmieszczenia wojsk rakietowych i artylerii. Należy uwzględniać że nieprzyjaciel przy organizacji rozpoznania szczególną uwagę skupi na rozpoznaniu naszych oddziałów rakietowych. Z chwilą rozpoznania oddziału /pododdziału/ wojsk rakietowych, bezwarunkowo będzie wykonane uderzenie. Dlatego należyte maskowanie wojsk rakietowych i systematyczna jego kontrola są jednym z niezbędnych warunków zabezpieczenia żywotności oddziałów /pododdziałów wojsk rakietowych.

Środki lotnictwa artyleryjskiego używa się również do kontroli uderzeń rakietowo-jądrowych, wykonywanych szczególnie na obiekty /cele/, znajdujące się na znacznej głębokości, kontrola których za pomocą środków naziemnego rozpoznania artyleryjskiego z rejonów rozmieszczenia wojsk własnych jest niemożliwa.

Celem kontroli uderzeń rakietowo-jądrowych jest przedewszystkim ustalenie faktu wybuchu rakiety, jak również stopień skutków uderzenia, określenie skutków uderzenia na sąsiednich obiektach, zniszczeń wywołanych uderzeniem w terenie, promień

w którym powstały pożary i ich rozmiary.

Równocześnie z kontrolą uderzeń rakietowo-jądrowych załoga samolotu winna prowadzić rozpoznanie nowych obiektów lub dorozpoznanie wykrytych już obiektów, maskowanie których w wyniku uderzenia na inny obiekt może ulec zmianie. Należy przy tym również brać pod uwagę to, że w wyniku wykonanego uderzenia, szereg obiektów, szczególnie położonych w bezpośredniej odległości od obiektu na które zostało wykonane uderzenie będzie dążyć do zmiany swego miejsca położenia, tj, będą znajdować się w ruchu, a w związku z powyższym mogą być łatwo rozpoznane z powietrza.

Rozpatrując szczegółowo wykonanie zadań kontroli uderzeń rakietowo-jądrowych, koniecznym jest brać pod uwagę następujące zagadnienia:

Podczas wykonania uderzenia rakietowo-jądrowego do obiektu /celu/ położonego na znacznej głębokości, naziemne środki rozpoznania nie zawsze będą w stanie ustalić czy wybuch nastąpił czy nie. Szczególna trudność w tym względzie występuje wówczas gdy w stosunkowo krótkich odstępach czasu wykonywane jest szereg uderzeń /uderzenia zmasowane/. W wyniku powyższego ustalenie za pomocą samolotów lotnictwa artyleryjskiego faktu wybuchu rakiet jest jednym z najważniejszych zadań kontroli uderzeń rakietowo-jądrowych.

Stopień zniszczenia /obezwładnienia/ zasadniczego obiektu oraz obiektów z nim sąsiadujących, może być określony, w zasadzie tylko orientacyjnie, przez ustalenie zniszczeń wywołanych falą uderzeniową, promieniowaniem świetlnym i skażeniami radioaktywnymi.

Ponadto należy ustalić charakter zastosowanych przez nieprzyjaciela przedsięwzięć w likwidacji skutków uderzenia /wyprowadzenie sił żywych, przywrócenie zdolności bojowej obiektu/. Jeżeli nieprzyjaciel stosuje przedsięwzięcia zmierzające do przywrócenia zdolności bojowej danego obiektu, wówczas należy określić czas, w jakim dany obiekt będzie przedstawiać ponowne zagrożenie dla wojsk własnych /szczególnie środki napadu jądrowego nieprzyjaciela/ i zajdzie konieczność wykonania dodatkowego uderzenia na ten sam obiekt.

Określenie zniszczeń w terenie wywołanych uderzeniem, promienia w którym powstały pożary i ich rozmiary, konieczne jest ze względu na by by móc właściwie określić ich wpływ na manewr wojsk nieprzyjaciela oraz uwzględnić ich podczas przesunięć oddziałów wojsk rakietowych i artylerii. Powyższe dane, w swoim czasie zameldowane do sztabu frontu /armii/, wykorzystane mogą być również w celu udokładnienia kierunków działania związków operacyjnych /taktycznych/ i oddziałów wojsk własnych oraz rejonów i czasu wysadzenia /zrzutów/ desantów powietrznych.

W ten sposób, wyniki kontroli uderzeń rakietowo-jądrowych wykonywanej przez lotnictwo artyleryjskie, mają poważny wpływ na działania zarówno oddziałów wojsk rakietowych i artylerii jak również oddziałów ogólnowojskowych.

Kontrolę uderzeń rakietowo-jądrowych wykonuje się w zasadzie przez obserwację wzrokową. Wyniki kontroli w czasie wykonywania tego zadania załoga samolotu oznacza na mapie o dużej skali lub zdjęciu lotniczym i natychmiast przekazuje z powietrza. Kontrola uderzeń wykonywanych na takie obiekty które nie stwarzają konieczności natychmiastowego meldowania wyników tej kontroli, może być wykonywane za pomocą fotografowania powietrznego.

Podczas stawiania załodze samolotu lotnictwa artyleryjskiego zadań na kontrolę uderzenia rakietowo-jądrowego winno być podane:

- obiekt kontroli;
- sąsiednie obiekty /rejony/ podlegające obserwacji;
- czas wyjścia samolotu w rejon obiektu;
- sposób meldowania wyników kontroli.

Wyjście samolotu w rejon obiektu /celu/ określa się zazwyczaj w czasie 15-20 minut po wykonaniu uderzenia w celu zachowania warunków bezpieczeństwa załogi i samolotu.
W wypadku gdy wykonywanych jest kilka uderzeń, czas wyjścia samolotu nad dany rejon /obiekt/ ustala się z uwzględnieniem wszystkich wybuchów na trasie lotu samolotu.

Kierunek wyjścia samolotu nad obiekt /cel/ kontroli określa się z uwzględnieniem kierunku przesuwania się obłoku radioaktywnego zarówno kontrolowanego uderzenia jak również innych uderzeń wykonywanych w danym rejonie lub na trasie lotu.

Poprawianie ognia artylerii lufowej za pomocą samolotu wykonuje się zgodnie z dotyczchas obowiązującymi instrukcjami i przyjętymi zasadami.

Bazowanie

Bazowanie pułku /eskadry/ lotnictwa artyleryjskiego, w zasadzie odbywa się na jednym lotnisku, oddalonym od granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ lub linii styczności wojsk na odległość 120-150 km. W toku operacji dokonuje się przebazowania na nowe lotniska skokami co 100-200 km od poprzedniego lotniska.

Lotnisko na pierwsze przesunięcie z zasady przygotowuje się dla pułku /eskadry/ lotnictwa artyleryjskiego, w rejonie rozmieszczenia wojsk własnych w pobliżu granicy państwowej

/linii demarkacyjnej/ lub linii styczności walczących wojsk.

Baterię fotogrametryczną zazwyczaj rozmieszcza się na lotnisku lub w bezpośredniej od niego odległości. Przesunięcie baterii planuje się z uwzględnieniem przebazowania pułku /eskad lotnictwa artyleryjskiego w toku operacji, czasu koniecznego na jej przesunięcie oraz rozwinięcie na nowym miejscu. W wyjątk wych wypadkach w zależności od warunków, bateria fotogrametrycz na może być również rozmieszczana i przegrupowywana razem ze sztabem wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/.

Dowodzenie pułkiem /eskadrą/ przez sztab wojsk rakieto- wych i artylerii frontu /armii/ winno odbywać się za pośred- nictwem przedstawiciela lotnictwa artyleryjskiego znajdującego się ze środkami łączności radiowej przy dowódcy wojsk rakieto- wych i artylerii frontu /armii/. Dla łączności sztabu wojsk ra- kietowych i artylerii frontu /armii/ z lotniskiem lotnictwa artyleryjskiego, oprócz radiostacji artyleryjskiej, wykorzystu- je się łączność przewodową i radiową sztabów ogólnowojskowych, armii lotniczej oraz śmigłowce i inne środki łączności ruchomej Przedstawiciel lotnictwa artyleryjskiego utrzymuje łączność z pułkiem /eskadrą/ na lotnisku, samolotami znajdującymi się w powietrzu oraz przyjmuje od nich dane z rozpoznania za pomocą własnych środków radiowych.

Eskadry samolotów lotnictwa artyleryjskiego w zasadzie winny wykorzystywane być scentralizowanie na szczeblu sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/. Jeżeli na szczebl armii przewiduje się wydzielenie odpowiedniej ilości samolotowy lotów dla dowódców artylerii dywizji to w tym wypadku eskadra wysyła do nich swoich przedstawicieli ze środkami łączności.

Łączność przez przedstawiciela eskadry utrzymywana jest z lotniskiem i samolotami w powietrzu w celu stawiania im przez dowódcę artylerii dywizji zadań rozpoznania lub poprawiania ognia artylerii lufowej.

W wypadku gdy w eskadrach znajdują się samoloty wyposażone w nadawcze urządzenia obserwacji telewizyjnej, telewizyjne urządzenia odbiorcze rozmieszcza się na stanowiskach dowodzenia i wysuniętych stanowiskach dowodzenia, w celu jednoczesnego zabezpieczenia odbioru danych z rozpoznania na tych stanowiskach dowodzenia.

Zasady użycia śmigłowców lotnictwa artyleryjskiego

Smigłowce lotnictwa artyleryjskiego używa się do wykonania następujących zadań:

1. Rozpoznanie taktycznych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela i innych bliskich obiektów /celów/ oraz dorozpoznania obiektów /celów/ przewidywanych do wykonania uderzeń na nie rakietami taktycznymi.

2. Kontroli maskowania ugrupowania bojowego oddziałów /pododdziałów/ wojsk rakietowych.

3. Kontroli uderzeń jądrowych, wykonywanych rakietami taktycznymi.

4. Poprawienie ognia artylerii lufowej.

Dla wykonania wyżej wymienionych zadań, wykorzystywane winny być śmigłowce typu SM-1 /SM-2/ z odpowiednim przystosowaniem do prowadzenia rozpoznania wzrokowego, a niektóre z nich ponadto winny być wyposażone w kamery fotograficzne, fotografowania perspektywicznego.

Przy rozpoznaniu wzrokowym załogi śmigłowców winne być wyposażone w mapy o dużej skali i nie zależnie od tego w zdjęcia fotografowania powietrznego /prostopadłego lub perspektywiczne

Podczas organizacji rozpoznania za pomocą śmigłowców, należy brać pod uwagę ich możliwości dyktowane danymi taktyczno-technicznymi. I tak, śmigłowiec może dokonywać lotów w dzień i w nocy z prędkością do 180 km/godz., nabierać wysokość 1000 m wznoszenia się w przeciągu 2,5 minuty, a wysokość 3000 m./pułap/ w przeciągu 8,5 minuty oraz opuszczać się z prędkością 6-7 m/sek. Czas trwania lotu bojowego śmigłowca może wynosić do 2 godz. /pełny wylot - około 3 godz./ Normy natężenia wylotów dla eskadry /klucza/ śmigłowców przyjmuje się takie same jak dla pododdziałów samolotów lotnictwa artyleryjskiego tj. - przy normalnym natężeniu 1,5-2 eskadro / kluczo - - wyloty na dobę / - przy zwiększonym natężeniu - 2-3 eskadro /kluczo-wyloty na dobę w okresie do pięciu dób.
Na każdą następną dobę ponad pięć przyjmuje się natężenie - normalne.

Należy nadmienić, że długotrwałe wyloty śmigłowców na rozpoznanie, rzędu 2 godzin, stosuje się tylko w tym wypadku kiedy zachodzi konieczność utrzymywania stałych dyżurów śmigłowców w powietrzu. Wypadki takie istnieją w zasadzie tylko w okresach wzmożonych działań bojowych i w warunkach nocnych. W innych wypadkach stosuje się krótkotrwałe wyloty śmigłowców w granicach 20-30 minut, w celu rozpoznania pojedynczych rejonów lub obiektów. Ilość krótkotrwałych wylotów każdego śmigłowca może wynosić 6-8 i więcej wylotów na dobę. We wszystkich wypadkach wykorzystanie śmigłowców stosuje się z uwzględnieniem danych otrzymanych z innych rodzajów rozpoznani

Eskadra śmigłowców w poszczególnych okresach operacji, szczególnie w okresie przygotowawczym /jeżeli eskadra została

przydzielona w całości do sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii/ może być wykorzystywana scentralizowanie na szczeblu wojsk rakietowych i artylerii armii.

Najczęściej jednak eskadra będzie rozdzielona poszczególnymi kluczami pomiędzy dowódców artylerii dywizji jako wzmocnienie posiadanych przez nich organów rozpoznawczych. Ponieważ na szczeblu wojsk rakietowych i artylerii armii w zasadzie będzie występować eskadra lotnictwa artyleryjskiego to wariant wypadku konieczności przydzielenia nawet wszystkich kluczy z eskadry śmigłowców do dywizji jest w pełni uzasadniony.

Dla każdego klucza śmigłowców wyznacza się rejon lotów, który uzgadnia się z szefem OPL odpowiedniej dywizji i szefem OPL armii.

Uwzględnia się przy tym, że śmigłowce w celu zachowania bezpieczeństwa w stosunku do lotnictwa myśliwskiego nieprzyjaciela winny wykonywać zadania w strefie osłony własnej artylerii przeciwlotniczej. Przednia rubież rejonów wylotów śmigłowców winna znajdować się na odległości 4-6 km od granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ lub przedniego skraju wojsk własnych. Konkretne rozwiązanie tego zagadnienia winna być określone w oparciu o dane położenia baterii artylerii przeciwlotniczej, baterii przeciwlotniczych pocisków rakietowych nieprzyjaciela, zasięg ich ognia w płaszczyźnie poziomej i odpowiedniej wysokości. W sprzyjających warunkach w celu wykonania ważnych zadań rozpoznania, pojedyncze wyloty śmigłowców mogą być stosowane i poza granice nakazanej rubieży wylotów.

W rejonie wylotów śmigłowców wybiera się dobrze widoczne z powietrza punkty terenowe. W warunkach nocnych, w wypadku konieczności, rejon wylotów śmigłowców oznacza się odpowiednimi punktami orientacyjnymi świetlnymi.

Wysokość lotu śmigłowców podczas rozpoznania winna wahać się w granicach 100-200 m.

Z każdego rejonu wylotów śmigłowców określa się pas rozpoznania na głębokość możliwą do osiągnięcia w konkretnych warunkach obserwacji. Na podstawie doświadczeń, ustalono, że w dobrych warunkach widoczności od miejsca obserwacji śmigłowca możliwe jest obserwowanie poszczególnych celów na następujące odległości:

- Pododdziały artylerii zajmujące stanowiska ogniowe z marszu do - 10-12 km
- Artyleryjskie stacje radiolokacyjne /typu SNAR, ARSOM/ na stanowiskach do - 8 km
- Kolumny czołgów i piechoty zmotoryzowanej do - 20 km
- Strzelające działa artylerii kalibru od 100 mm wzwyż do - 20 km
- Transporty kolejowe do - 20 km
- Odcinki nie zaminowanych rowów przeciwczołgowych i strzeleckich do - 6-8 km
- Wybuchy pocisków odłamkowo-burzących kalibrów 152 mm i większych do - 20 km
- Wybuchy pocisków odłamkowo-burzących kalibru 122 mm i mniejszych do - 15 km.

Niekorzystne warunki atmosferyczne ograniczają w bardzo poważnym stopniu użycie śmigłowców. Podczas silnej burzy, deszczu, opadach śnieżnych, oblodzeniu oraz prędkości wiatru przyziemnego przekraczającej 15 m/sek. wykorzystanie śmigłowców staje się niemożliwe.

Biblioteka Szkoleniowa Bn. II ... 43 Dywizji Zmechanizowanej im. Gen. bryg. ...
Nr ewid.

Biorąc pod uwagę organizację i wyposażenie eskadry śmigłowców należy liczyć się z tym, że z zasady zabezpieczenie materiałowo techniczne śmigłowców może być dokonywane na jedny lotnisku bazowania eskadry. Lotnisko to winno być położone na takiej odległości od miejsca bazowania poszczególnych kluczy śmigłowców tej eskadry która zabezpieczała by warunki minimalnej straty na dolot.

Odległość lotniska eskadry śmigłowców od granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ lub linii styczności wojsk powinno wykluczać zniszczenie go taktycznymi środkami napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz jego artylerię. W związku z tym odległość ta winna wynosić 30-40 km.

Miejsce lotniska eskadry śmigłowców w okresie przygotowawczym i w toku operacji określa sztab wojsk rakietowych i artylerii armii. Konkretnego wyboru i urządzenie lotniska dokonuje się pod kierownictwem dowódcy eskadry. Przebazowanie eskadry w toku operacji dokonuje się na podstawie zarządzeń sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii, skokami co 50-70 k

Miejsca bazowania kluczy śmigłowców wyznaczają dowódcy artylerii dywizji którym klucze zostały przydzielone.
Lądowiska kluczy śmigłowców wybiera się w odległości 3-4 km w bok lub stułu od najbardziej odległych stanowisk startowych i ogniowych pododdziałów rakiet taktycznych i artylerii dywizji.
Należy przy tym uwzględnić aby podczas startu i lądowania śmigłowce nie demaskowały stanowisk startowych pododdziałów rakietowych i stanowisk ogniowych artylerii dywizji, a w czasi strzelania nie znajdowały się nad torem lotu pocisków.

Miejsce bazowania klucza śmigłowców, sztab artylerii dywizji podaje do sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii. Na tej podstawie sztab wojsk rakietowych i artylerii armii może uwzględniać położenie wszystkich kluczy eskadry śmigłowców i dokonywać w wypadku konieczności odpowiedniego manewru nimi lub zmiany podporządkowania w toku operacji.

W miejscu rozmieszczenia klucza śmigłowców urządza się stanowisko dowodzenia klucza, głównie zapasowe lądowisko, ukrycia dla śmigłowców oraz schrony dla stabu osobowego. Zapasowe lądowiska winny być wybierane w odległości 1000-1500m od głównych i przygotowywane w ten sam sposób jak główne.

Wymiary lądowiska śmigłowców do pracy w warunkach dziennych winny być nie mniejsze niż 50 x 50 m a w warunkach nocnych nie mniej niż 100 x 100 m.

Przygotowanie lądowiska obejmuje: usunięcie ubocznych przedmiotów /kamienie, pnie, belki itd/ wyrównanie terenu, usunięcie pokrywy śnieżnej jeżeli grubość jej przekracza 20 cm przygotowanie dróg dojazdu dla transportu samochodowego, ukrycia dla śmigłowców i stanu osobowego.

Zmiana miejsca bazowania kluczy śmigłowców dokonuje się na podstawie zarządzeń odnośnych dowódców artylerii którym zostały one podporządkowane /przydzielone/.

Sztab wojsk rakietowych i artylerii armii łączność z lotniskiem bazowania eskadry śmigłowców utrzymuje za pomocą artyleryjskiej radiostacji. Wszystkie zarządzenia sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii dotyczące użycia eskadry śmigłowców, wydaje się dowódcy eskadry znajdującemu się na lotnisku. Jeżeli jeden z kluczy śmigłowców wykorzystuje się dla wykonania zadań rozpoznania przez sztab wojsk rakietowych i artyleri

armii to zadania w tym wypadku stawia dowódcy klucza bezpośrednio szef wydziału rozpoznawczego wojsk rakietowych i artylerii armii za pomocą radiostacji artyleryjskiej.

Podczas organizacji współdziałania pomiędzy pododdziałami /środkami/ rozpoznania powietrznego artylerii, wyloty śmigłowców uzgadnia się w sztabie wojsk rakietowych i artylerii armii z wylotami samolotów lotnictwa artyleryjskiego w czasie i na poszczególne rejony rozpoznania. Ustala się również współdziałanie pomiędzy kluczami śmigłowców, a bateriami wyznaczonymi do oświetlenia rejonów rozpoznania w warunkach nocnych. Na podstawie dokładnie przestudiowanego terenu w rejonie ugrupowania nieprzyjaciela i danych z rozpoznania, śmigłowcom /szczególnie podczas rozpoznania w nocy/ powinny być podawane konkretne rejony, drogi /marszruty/ które winny znajdować się pod ścisłą obserwacją.

Zbieranie, opracowanie i analiza danych z rozpoznania

Zasadniczym punktem zbierania opracowania i studiowania sprawozdań rozpoznawczych wszystkich rodzajów i środków rozpoznania frontu /armii/ jest oddział rozpoznawczy frontu /armii/. Szef rozpoznania frontu /armii/na podstawie otrzymanych danych z rozpoznania po przestudiowaniu ich i wyciągnięciu wniosków melduje wyniki rozpoznania, w tej liczbie i dane o obiektach stanowiących cele uderzeń jądrowych, szefowi sztabu, frontu /armii/ oraz podaje do wiadomości sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/.

Oddział rozpoznawczy sztabu frontu /armii/, w pasie działania frontu /armii/ na podstawie wyników rozpoznania uzyskanych od wszystkich rodzajów rozpoznania oraz na podstawie informacji sztabów nadrzędnych winien ustalić:

a/ W zakresie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela:

- obecność i ilość oddziałów napadu jądrowego nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania, w rejonach wyczekiwania i na stanowiskach startowych /ogniowych/;

- system zaopatrzenia i dowozu pocisków i rakiet z ładunkami jądrowymi /rejony rozmieszczenia składów i magazynów specjalnego uzbrojenia, główne drogi dowozu, sposób i częstotliwość oraz środki dowozu/;

- lotniska bazowania samolotów nosicieli środków uderzeń jądrowych, ilość i typy samolotów;

- przygotowanie się nieprzyjaciela do stosowania broni jądrowej;

- ilość, typy i rejony bazowania okrętów zdolnych do wykonywania uderzeń jądrowych /podczas działań na kierunku nad morskim/.

b/ W zakresie środków radioelektronicznych nieprzyjaciela:

- rejony rozmieszczenia stacji radiolokacyjnych, systemów radionawigacji, naprowadzenia i kierowania zabezpieczających użycie broni jądrowej i lotnictwa nieprzyjaciela;

- typy i charakterystyki radioelektronicznych środków nieprzyjaciela.

c/ W zakresie ugrupowania wojsk lądowych nieprzyjaciel

- położenie, charakter działań i zamiar nieprzyjaciela skład bojowy, ugrupowanie wojsk /szczególnie wojsk pancernych/ numerację i zdolność bojową związków operacyjnych i taktycznych;

- skład bojowy i rejony rozmieszczenia operacyjnych i taktycznych drugich rzutów i odwodów, obecność i ilość

w ich wskładzie wojsk pancernych, ich ukompletowanie i zdolność bojową, możliwy sposób i czas użycia;

- rejony mobilizacji i formowania wojsk, rodzaje formowania oddziałów, przypuszczalne terminy zakończenia formowania;

- rejony wyładowania rezerw /odwodów/ nieprzyjaciela ich siły, skład i przeznaczenia;

- marszruty i kierunki ruchu odwodów nieprzyjaciela;

- rodzaje, charakter i cel przegrupowania wojsk nieprzyjaciela w głębi;

- zgrupowanie środków przeciwpancernych, szczególnie przeciwpancernych pocisków rakietowych;

- rejony rozmieszczenia stanowisk dowodzenia, węzłów łączności nieprzyjaciela;

- systemu OPL, środki i stopień osłony ważniejszych obiektów, stanowiska startowe /ogniowe/ przeciwlotniczych pocisków rakietowych, szczególnie Nike/Hercules i innych zdolnych wykonywać naziemne uderzenia jądrowe na równi z wykonywaniem swoich zasadniczych zadań.

d/ W zakresie zgrupowania wojsk lotniczych nieprzyjaciela:

- bazowanie lotnictwa nieprzyjaciela i rejony rozmieszczenia bezpilotowych środków napadu powietrznego;

- lotniska lotnictwa taktycznego /w tej liczbie i lotnictwa rozpoznawczego/, środków transportu powietrznego desantów, ośrodki kierowania i posiadamiania lotnictwa.

e/ W zakresie inżynieryjnego zabezpieczenia ugrupowania bojowego nieprzyjaciela;

- charakter zabezpieczenia inżynieryjnego taktycznej strefy obrony lub rejonu wyjściowego do działań zaczepnych wojsk pierwszego rzutu /rodzaje i typy ukryć dla siły żywej i środków ogniowych/;

- charakter urządzeń inżynieryjnych w rejonach głównych i zapasowych stanowisk startowych /ogniowych/ oddziałów i pod-oddziałów środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, rejonów wyczekiwania, miejsce rozmieszczenia pododdziałów elaboracji pocisków i rakiet z ładunkami jądrowymi oraz środków dowodzeni

- charakter urządzeń inżynieryjnych w zasadniczych i zapasowych rejonach rozmieszczenia drugich rzutów /odwodów/ nieprzyjaciela;

- rodzaje i typy przeszkód inżynieryjnych które mogą wywierać wpływ na manewr i przesunięcia własnych oddziałów wojsk rakietowych i artylerii i ich rozmieszczenie.

f/ W zakresie obiektów tyłowych nieprzyjaciela:

- węzły kolejowe /ważniejsze stacje;

- porty morskie i rzeczne wykorzystywane w celach załadowania i wyładowania wojsk i środków technicznych;

- duże mosty /przeprawy/ niezbędne /konieczne/ w wykorzystaniu przez nieprzyjaciela;

- ważniejsze wojenno przemysłowe obiekty i rejony;

g/ W zakresie warunków terenowych w pasie przewidywanych działań:

- ilość i stan kierunków /marszrut/, nadających się do wykorzystania dla przesunięć wojsk rakietowych, wojsk pancernych i innych rodzajów wojsk;

- charakter ważniejszych rubieży terenowych w pasie

działania /przeszkody wodne/ pasma górskie, tereny podmokłe itp/ mogące wywrzeć dodatni i ujemny wpływ na przebieg działań sposób ich wykorzystania lub pokonania;

- obecność stref /rejonów/ silnego skażenia radioaktywnego /zniszczeń/.

Jak wynika z powyższego, oddział rozpoznawczy frontu /armii/ zbiera opracowuje i studiuje dość obszerny i różnorodny wachlarz danych o nieprzyjacielu.

Biorąc pod uwagę szybkie zmiany sytuacji we współczesnych operacjach, całość pracy rozpoznawczej winna być wykonywana ciągle i w jak najkrótszym czasie.
Ponadto w wyniku zbierania, opracowania i studiowania danych z rozpoznania, sztab frontu /armii/ winien stopniowo wypracowywać propozycje odnośnie właściwego użycia wojsk rakietowych i artylerii oraz podziału celów na zwalczanie których mogą one być użyte.

Sztab wojsk rakietowych i artylerii w zakresie zbierania, opracowania i studiowania danych z rozpoznania powinien swoją uwagę skupić na dokładnym studiowaniu obiektów w celu efektywnego zwalczania ich uderzeniami rakietowo-jądrowymi. Szczególna uwaga przy tym winna być zwrócona na dokładność określenia współrzędnych obiektów lub najbardziej wrażliwych ich elementów, określenie rzeczywistych wymiarów obiektów, charakter i stopień urządzeń inżynieryjnych /trwałość/ obiektu najbardziej dogodny czas wykonania na nie uderzeń rakietowo-jądrowych.

Ogólne dane o nieprzyjacielu sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ otrzymuje w gotowej formie z oddziału rozpoznawczego frontu /armii/.

Zródłami napływu danych z rozpoznania dla sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu są: sztab frontu, sztab wojsk rakietowych i artylerii naczelnego dowództwa, pułk lotnictwa artyleryjskiego, sztaby wojsk rakietowych i artylerii sąsiednich frontów, a dla sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii - sztab armii, sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu, eskadra lotnictwa artyleryjskiego /eskadra śmigłowców/, sztaby wojsk rakietowych i artylerii sąsiednich armii, sztaby artylerii dywizji oraz pododdziały naziemnego rozpoznania artyleryjskiego będące w bezpośrednim podporządkowaniu sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii.

Z wyżej wymienionych źródeł, sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ powinien otrzymać tylko te dane z rozpoznania które konieczne są mu do wykonywania zadań i dowodzenia wojskami rakietowymi artylerią. Należy przy tym mieć na uwadze, że zjawisko zarówno niedostatecznej ilości danych z rozpoznania /informacji/ jak również nadmiar ich pomimo, że nie ma decydującego wpływu dla sztabu wojsk rakietowych i artylerii, jest jednak szkodliwe. Nie można też nie uwzględniać faktu, że przekazywanie danych z rozpoznania jest trudne nie tylko dlatego, że wymaga odpowiednich kanałów łączności, ale i dlatego że wymaga kodowania przekazywanych danych /informacji/ przez podającego dane, rozkodowanie ich przez przyjmującego, wciągnięcia do dzienników danych rozpoznania, naniesienie na mapę i wykonania szeregu innych czynności, niezbędnych do pełnego opracowania i studiowania danych z rozpoznania. Wykonanie wyżej wymienionych czynności w stosunku do danych z rozpoznania /informacji/ które nie przedstawiają poważniejszego znaczenia dla sztabu wojsk rakietowych i artylerii

frontu /armii/, będzie bez najmniejszej wątpliwości niepotrzebną stratą sił i czasu. Dlatego też sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii winien określić dla wykonawców konkretny zakres danych z rozpoznania które winny być przedstawione w nakazanych terminach i w odpowiednim czasie.

Jako jeden z możliwych wariantów można przyjąć, że do sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winny być przekazywane wszystkie dane dotyczące środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, artylerii /polowej/ i przeciwlotniczej oraz stacji radiolokacyjnych, /kompanijnych rejonów obrony/,wszystkie wiadomości o odwodach nieprzyjaciela /na szczeblu armii od kompanii wzwyż/, stanowiskach dowodzenia od szczebla dywizji wzwyż, lotniskach wszystkich rodzajów lotnictwa, różnego rodzaju składach.

Podczas studiowania danych z rozpoznania w sztabie wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ szczególną uwagę zwrócona winna być na analizę danych o środkach napadu jądrowego / i artylerii nieprzyjaciela/. Przy czym stosuje się zasadę że szczegółową analizę i studiowanie danych dotyczących operacyjnych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela i lotnictwa wykonuje się na szczeblu frontu.

Odwody nieprzyjaciela, znajdujących się w rejonie ześrodkowania studiuje się przede wszystkim jako możliwe obiekty uderzeń rakietowo-jądrowych. Ponadto określa się i ocenia prawdopodobne kierunki ich użycia, rejony /rubieże/ i czas ich rozwinięcia do wykonania przeciwuderzeń / kontrataków/. Ocena powyższych zagadnień konieczna jest dla określenia orientacyjnych wniosków niezbędnych do wykonania naziemnych uderzeń jądrowych z celem wzbronienia ruchu odwodów, lub określenia

rejonów na które korzystnym będzie wykonanie uderzeń na odwody w momencie rozwijania ich do wykonania przeciwuderzeń /kontrataków/.

Podczas studiowania danych o stacjach radiolokacyjnych winna być przede wszystkim zwrócona uwaga na te stacje które obsługują pododdziały środków napadu jądrowego nieprzyjaciela.

Ponadto winna być również zwrócona uwaga na stacje radiolokacyjne pracujące w systemie kierowania lotnictwem i artylerią przeciwlotniczą nieprzyjaciela. Jak już było wspomniane, podczas studiowania danych z rozpoznania sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ poważną wagę przywiązuje się do ustalenia współrzędnych obiektów lub ich wrażliwych elementów. Oprócz tego winny być również brane pod uwagę dokładność pracy środków rozpoznania które wykryły dany obiekt /cel/, warunki w jakich dany obiekt został wykryty oraz ważność poszczególnych elementów wchodzących w skład danego obiektu.

Normy dokładności poszczególnych środków i sposobów rozpoznania /w metrach/ są następujące:

1. Za pomocą przetworzonego zdjęcia lotniczego w skali 1 : 25000 z naniesioną siatką współrzędnych, nie zależnie od odległości współrzędne celu określa się z średnim błędem kołowym r = 15 m.

2. Podczas wzrokowego rozpoznania z samolotu przy naniesieniu celu na zdjęcie lotnicze w skali 1:25000 z siatką współrzędnych, współrzędne celu mogą być określone ze średnim błędem arytmetycznym r = 25 m /w skali 1 : 5000 r = 100-150m/.

3. Podczas rozpoznania wzrokowego ze śmigłowca z wykorzystaniem mapy w skali 1:25 000 średni błąd określenia

współrzędnych celu w odległości wynosi E_D = 12 D w kierunku E_K = 7 D, a z użyciem prostopadłego zdjęcia lotniczego E_D = 16 D, E_K = 10 D.

4. Wcięcie strzelających baterii za pomocą stacji radiolokacyjnych typu ARSOM wykonuje się ze średnim błędem kołowym r = 15-30 m.

5. Wcięcie pracujących stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela za pomocą stacji RPS rozwiniętych na podstawie 5 km dokonuje się ze średnim błędem w odległości $E_D = 5{,}6\ D^2$, a w kierunku E_k = 15 D.

6. Współrzędne celów ruchomych za pomocą stacji radiolokacyjnej typu SNAR mogą być określone z średnim błędem E_D = 5-10 m, E_K = 1,5 + 2,5 D.

7. Dwuboczna obserwacja przy wykorzystaniu lornet nożycowych na podstawie 2 km i długotrwałej obserwacji współrzędne celów można określić średnim błędem $E_D = D^2$, E_K = D. Podczas krótkotrwałej obserwacji $E_D = 1{,}5\ D^2$, E_K = 3 D.

Powyższe wartości błędów środkowych określenia współrzędnych celów mogą być również przyjęte gdy punkty obserwacji dwubocznej wyposażone są w teodolity a podstawa wynosi 0,5 km.

8. Przy wcięciu celów za pomocą dalmierza na odległość do 3 km E_D = 10 D, E_K = D.

9. Wcięcie strzelających dział /moździerzy/ przez pododdziały rozpoznania dźwiękowego z cechą "dokładne" może być wykonane z średnim błędem w odległości E_D = 10 D, w kierunku E_K = 4 D.

U w a g a: D = odległość obserwacji w km. Po przemnożeniu podanych wartości przez D otrzymamy wynik przyjmuje się w metrach.

Na przykład: położenie celu określono za pomocą rozpoznania dźwiękowego przy odległości wcięcia D = 10 km. Określić E_D i E_K. Rozwiązanie : $E_D = 10 \cdot 10$ km = 100 m, $E_K = 4 \cdot 10$ km = = 40 m.

Jeżeli współrzędne obiektów /celów/ zostały określone przez kilka różnych środków rozpoznania, to jako współrzędne ostateczne obiektu /celu/ przyjmuje się współrzędne uzyskane przez najbardziej dokładny rodzaj /środek/ rozpoznania z uwzględnieniem konkretnych warunków w jakich cel został wykryty i określono jego współrzędne. W celu zwiększenia dokładności ostatecznych współrzędnych, z określonych współrzędnych danych obiektu /celu/ tymi samymi środkami /sposobami / kilkakrotnie można wyciągać średnią arytmetyczną.

Podczas oceny wiarygodności danych z rozpoznania należy brać pod uwagę, że przeważająca większość obiektów /celów/ zwalczanych przez wojska rakietowe i artylerię to obiekty wojskowe, zdolne do zmiany swojego miejsca położenia. Dlatego też za obiekt wiarygodny można liczyć tylko dany obiekt w ściśle określonym czasie, uwzględniając ostatnie dane potwierdzające obecność tego obiektu celu, sytuacje ogólną i możliwości manewrowe danego obiektu. W związku z powyższym odróżniane następujące stopnie wiarygodności: obiekt /cel/ pewny, wątpliwy, pozorny, winny być rozpatrywane z uwzględnieniem szybko zmieniającej się sytuacji i częstego zjawiska, że obiekt /cel/ może być wykryty tylko jednym środkiem /sposobem/ rozpoznania.

Właściwe wykonanie zadań z zakresu zbierania opracowania i studiowania danych z rozpoznania, może być osiągnięte jedynie w wypadku niezawodnie działającej łączności sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ ze wszystkimi

źródłami napływu danych z rozpoznania. Oprócz tego, winny być ustalone: sposób i kolejność zabezpieczające przekazywanie poza kolejnością danych o środkach napadu jądrowego nieprzyjaciela i innych szczególnie ważnych wiadomości przy wykorzystaniu dowolnych kanałów łączności, szybkie kodowanie i rozkodowywanie wiadomości /informacji/, szybką ocenę ich ważności i jeżeli zachodzi konieczność, natychmiastowe meldowanie dowódcy wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/. Powyższe dane winny być równocześnie meldowane do sztabu ogólnowojskowego i nadrzędnego sztabu wojsk rakietowych i artylerii.

Jeżeli otrzymane wiadomości z rozpoznania nie wymagają konieczności meldowania ich treści dowództwu /przełożonym/, to dane te opracowuje się i studiuje w normalnym trybie. Podczas zbierania opracowania i studiowania danych z rozpoznania w sztabie wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ należy prowadzić i wykorzystywać mapy rozpoznawcze i dziennik wiadomości o nieprzyjacielu. W zależności od przyjętego sposobu, podsumowanie i wnioski wyników rozpoznania za dobę mogą być meldowane w formie meldunków lub sprawozdań do nadrzędnych sztabów wojsk rakietowych i artylerii. W dzienniku wiadomości o nieprzyjacielu mogą być również ujmowane dane dotyczące konkretnych obiektów, podobnie jak w omówionych już kartotekach obiektów.

W celu ułatwienia analizy danych w sztabach wojsk rakietowych i artylerii jedna z map rozpoznawczych winna być w skali 1 : 200000 lub 1 : 500000 w celu nanoszenia na nią głęboko rozmieszczonych obiektów oraz ogólnego operacyjnego uwzględnienia sił nieprzyjaciela, szczególnie danych dotyczących środków napadu jądrowego składów uzbrojenia specjalnego

i lotnisk; druga natomiast w skali 1:50000 lub 1:100000 w celu szczegółowego studiowania obiektów nieprzyjaciela.

Uwaga: Szczegółowe opracowanie zasad zbierania i opracowania danych ukaże się w wydanym pod koniec 1962 r podręczniku pt.: "Zbieranie, opracowanie i studiowanie danych rozpoznania w sztabach wojsk rakietowych i artylerii".

PROWADZENIE ROZPOZNANIA NA KORZYŚĆ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII FRONTU /ARMII/

W okresie przygotowawczym pierwszej operacji

Podczas przygotowania pierwszej operacji oddziały i pododdziały rozpoznania frontu /armii/ użyte będą do rozpoznania nieprzyjaciela zgodnie z zasadami określonymi przez naczelne dowództwo /sztab frontu/.

W pierwszej kolejności rozwinięte będą oddziały /pododdziały/ rozpoznania radioelektronicznego jeżeli nie były wykorzystywane one do prowadzenia rozpoznania nieprzyjaciela na danym kierunku w okresie pokojowym. Sztab frontu /armii/ winien określić również ilość samolotów lotnictwa rozpoznawczego i lotnictwa artyleryjskiego, konieczną do prowadzenia rozpoznania z nad własnego terytorium za pomocą fotografowania i obserwacji wzrokowej. Należy przy tym pamiętać, że ogólna ilość samolotowylotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego nie może w żadnym wypadku przekraczać norm ustalonych przez naczelne dowództwo /front/.

Przy podziale zadań między lotnictwo rozpoznawcze i artyleryjskie, sztab frontu, a szczególnie sztab armii winien brać pod uwagę, że samoloty lotnictwa artyleryjskiego szczególnie w stosunku do samolotów myśliwskich lotnictwa rozpoznawczego, posiadają w zakresie rozpoznania fotograficznego znaczną

przewagę, gdyż są wyposażone w doskonalszy sprzęt fotograficzny. Z tego też względu rozpoznanie wzrokowe w zasadzie winny prowadzić samoloty myśliwskie lotnictwa rozpoznawczego, fotografowanie w małej skali danych powierzchni samoloty bombowe lotnictwa rozpoznawczego a fotografowanie w dużej skali samoloty lotnictwa artyleryjskiego.

Oddział rozpoznawczy frontu /armii/ przy współudziale szefa oddziału /wydziału/ rozpoznawczego wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ winien określić konkretne rejony /obiekty/ które winna być rozpoznawane jak najbardziej dokładnie dla potrzeb wojsk rakietowych.

Wszystkie wyloty samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego powinny być wykonywane z zastosowaniem jaknajdalej posuniętych zasad maskowania operacyjnego.

Szczególna uwaga winna być zwrócona na maskowanie lotnisk, rozmieszczenia lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego. Korzystnym jest by samoloty lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego, do momentu realnego zagrożenia pierwszego uderzenia nieprzyjaciela, bazowały na zasadniczych lotniskach /lotniska okresu pokojowego/.

Przebazowanie pułków /eskadr/ samolotów na lotniska, manewru winno być dokonane na podstawie zarządzeń sztabu frontu /armii/ w momencie takiego zagrożenia. W celu maskowania lotnisk przede wszystkim należy wykluczyć możliwość rozpoznania radiolokacyjnego nieprzyjaciela przez określenie miejsc startu i lądowania lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego frontu /armii. Powyższe, można osiągnąć przez zastosowanie odpowiednich profilów lotu i manewr samolotów. Praca łączności radiowej oraz urządzeń radiolokacyjnych na lotniskach winna być

zorganizowana tak, by rozpoznanie radioelektroniczne nieprzyja ciela nie mogło ich wykryć /tj. określić miejsca i czasu rozpoczęcia działania poszczególnych lotnisk/ i określić charakteru wykonywanych zadań. Powyższe zasady winny być również brane pod uwagę przy organizacji pracy środków łączności radiowej przedstawiciela lotnictwa artyleryjskiego znajdującego się przy sztabie wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/.

Jak z powyższego wynika, w okresie przygotowawczym pierwszej operacji, przekazywanie danych z rozpoznania przez samoloty rozpoznawcze i lotnictwo artyleryjskie, winno być zabronione.

W zależności od sytuacji do rozpoznania z nad rejonów położenia własnych wojsk winny być użyte również śmigłowce lotnictwa artyleryjskiego. Sztab wojsk rakietowych i artylerii armii winien uzgadniać ze sztabem armii częstotliwość wylotów śmigłowców oraz rejony /obiekty/ ich rozpoznania.
W warunkach nocnych na poszczególnych kierunkach prawdopodobnego podciągania sił i środków nieprzyjaciela do granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ może być zastosowane stałe dyżurowanie wzrokowe za pomocą śmigłowców lotnictwa artyleryjskiego.

Wyloty śmigłowców winny być uzgodnione z wylotami samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego co do czasu i obiektów rozpoznania. Podczas przygotowywania pierwszej operacji sztab frontu /armii/ odpowiednio do otrzymanych wytycznych sztabów nadrzędnych i konkretnej sytuacji będzie udokładniać zadania, rejony pracy, czas i sposób wysadzenia /wyrzucenia/, grup dywersyjno-rozpoznawczych z pododdziałów dywersyjno-rozpoznawczych i pododdziałów rozpoznawczych dywizji.

Głównym zadaniem grup rozpoznawczych które będą działać w tym okresie na tyłach nieprzyjaciela, będzie rozpoznanie /dorozpoznanie/ obiektów /celów/ dla wykonania uderzeń jądrowych pierwszego uderzenia. Stąd wynika konieczność by przy opracowaniu i określaniu zadań dla tych grup w sztabie frontu /armii/ brał udział szef oddziału /wydziału/ rozpoznawczego sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/. Termin wysadzenia /wyrzucenia/ grup dywersyjno-rozpoznawczych i rozpoznawczych winien być określony w ten sposób, by istniała możliwość zdobycia koniecznych danych z rozpoznania przez wyżej wymienione grupy i przekazanie tych danych do dowództwa w celu wprowadzenia koniecznych zmian w planach operacji, a w wojskach rakietowych w celu przygotowania nowych komend, z uwzględnieniem tych danych,do wykonania pierwszego uderzenia.

W zależności od sytuacji, a przede wszystkim od charakteru działań nieprzyjaciela, odległości poszczególnych związków taktycznych armii od granicy państwowej /linii demarkacyjnej/ stawianych im zadań i zadań oddziałów wojsk rakietowych i artylerii może być dokonane rozwinięcie dywizjonów rozpoznania artyleryjskiego, Rozwinięcie ich na przykład, będzie możliwym i koniecznym z chwilą wyjścia wojsk w pas osłony przy granicy państwowej /linii demarkacyjnej/.

Rubieże rozwinięcia dywizjonów rozpoznania artyleryjskiego mogą być wyznaczone w bezpośredniej odległości od granicy państwowej /linii demarkacyjnej/.

W tym wypadku najpoważniejszą rolę w rozpoznaniu obiektów uderzeń rakietowo-jądrowych, odgrywać będą pododdziały rozpoznania stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela tych dywizjonów.

Jak wiadomo, podczas rozpoznania stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela można określić równocześnie i rejony rozmieszczenia obiektów obsługiwanych przez te stacje. Największą wartość będzie przedstawiać rozpoznanie stacji radiolokacyjnych oddziałów /pododdziałów/, środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, jak również ośrodki dowodzenia i powiadamiania lotnictwa oddziałów, pododdziałów artylerii przeciwlotniczej /szczególnie przeciwlotniczych rakietowych pocisków kierowanych/.

Pododdziały rozpoznania dźwiękowego oraz stacje radiolokacyjne typu SNAR i ARSOM, dywizjonów rozpoznania artyleryjskiego, mogą być rozwinięte ale włączenie ich do pracy może nastąpić dopiero z chwilą rozpoczęcia działań bojowych.
W wypadku kiedy część wojsk nieprzyjaciela rozwija sięnw ugrupowanie bojowe wzdłuż granicy państwowej /linii demarkacyjnej/, szczególnie na kierunkach rozwijania się tych wojsk,może być stworzony ograniczony system obserwacji, obejmujący punkty obserwacyjne i posterunki pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego i innych rodzajów wojsk. Do jednych z zasadniczych zadań obserwacji naziemnej winno należeć, wykrycie i rozpoznanie obiektów /celów/ dla wykonania uderzeń jądrowych rakiet taktycznych i ognia artylerii.

Poważne znaczenie w okresie przygotowawczym pierwszej operacji ma przyjęcie od pododdziałów wojsk ochrony pogranicza /lub wojsk znajdujących się w pasie przygranicznym/ nagromadzonych przez nie danych z rozpoznania oraz nawiązanie z nimi bezpośredniego współdziałania w zagadnieniach rozpoznania.

W tym celu, po uprzednim uzgodnieniu ze sztabami ogólnowojskowymi, sztaby wojsk rakietowych i artylerii winny przyjąć dane dotyczące konkretnych obiektów /celów/wykrytych

i rozpoznanych przez wyżej wymienione wojska i jeżeli zachodzi konieczność, środkami rozpoznania artyleryjskiego potwierdzić obecność tych celów i udokładnić współrzędne.

Rozwijanie i praca bojowa pododdziałów naziemnego rozpoznania artyleryjskiego winny być dokonywane z zachowaniem wszelkich środków maskowania naziemnego i powietrznego jak również z zastosowaniem wszelkich środków ochrony przed bronią masowego rażenia.

Przekazywanie danych z rozpoznania przez pododdziały rozpoznawcze w celu zachowania maskowania winno odbywać się w zasadzie wyłącznie za pomocą środków łączności przewodowej.

W wyniku wszystkich przedsięwzięć rozpoznawczych w okresie przygotowawczym w pierwszej operacji winny być określone pewne i dokładne dane o obiektach /celach/ dla wykonania uderzeń rakietowo-jądrowych, szczególnie w pierwszym uderzeniu przy czym dane o obiektach pierwszego uderzenia będą w zasadzie określane siłami i środkami frontu.

W toku operacji zaczepnej

Z chwilą rozpoczęcia działań bojowych głównym zadaniem rozpoznania będzie określenie miejsca położenia środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, które przygotowane są do wykonania uderzeń jądrowych jak również dział /wyrzutni/ które wykonały już uderzenia, by nie dać im możliwości na wykonanie powtórnych uderzeń. W tym czasie nieprzyjaciel może wykonywać manewr swoich wojsk, dlatego zajdzie konieczność również określenia początku i kierunku ruchu wojsk nieprzyjaciela oraz składu poszczególnych jego zgrupowań.

Równocześnie z tym, rozpoznanie winno określić wyniki własnych uderzeń rakietowo-jądrowych. Zasadniczą rolę w wykonaniu powyższych zadań spełnia rozpoznania powietrzne.

Na podstawie planu rozpoznania frontu /armii/ opracowynym w okresie przygotowawczym pierwszej operacji, oraz dodatkowymi zarządzeniami i wytycznymi sztabów nadrzędnych winne być określone zadania rozpoznania dla lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego w pierwszym zmasowanym wylocie. Po wykonaniu pierwszego uderzenia przez własne wojska rakietowe /lub uprzedzającego uderzenie przez nieprzyjaciela / na rozkaz sztabu frontu /armii winne rozpocząć się loty samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego z lotnisk manewrowych na rozpoznanie rejonów podanych zawczasu poszczególnym załogom. W wypadku naruszenia łączności, dowódca pułku /eskadr / winno być pozostawione prawo samodzielnego decydowania na loty. W celu by wyloty samolotów były wykonane w jeknajkrótszym czasie koniecznym jest opracowanie w swoim czasie zadań samolotowylotów, postawienie odpowiedniej ilości załóg w gotowości nr 1 oraz zaopatrzenie poszczególnych załóg w mapy o dużej skali rejonów rozpoznania. W związku z tym, że zmasowany wylot lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego będzie miał zadanie rozpoznać /dorozpoznać/ obiekty /cele/ dla wykonania uderzeń rakietowo-jądrowych, a pododdziały wojsk rakietowych nie rozpoczęły w tym czasie przesunięć, dlatego też głębokość wylotu nie powinna przekraczać zasięgu strzelania oddziałów wojsk rakietowych frontu /arzmii/ z zajmowanych w tym czasie stanowisk startowych. W wylocie tym, wychodząc z ilości zadań, może brać udział około 60-70 % lotnictwa rozpoznawczego frontu /armii/.

Należy przy tym uwzględniać, że operacja dopiero rozpoczęła się w związku z tym, wysłanie większej ilości samolotów może doprowadzić do dużych strat zadanych środkami przeciwlotniczymi nieprzyjaciela. Jednocześnie winna być brana pod uwagę również i taka sprzeczność jak, możliwość strat w lotnictwie rozpoznawczym i artyleryjskim zarówno przy wykonywaniu przez niego zadań jak i podczas znajdowania się na lotnisku. W ostatnim wypadku zagrożenie zniszczenia samolotów i stanu osobowego pułku /eskadr/ jest stałe i duże. Wylot w tym czasie wszystkich samolotów lotnistwa rozpoznawczego i artyleryjskiego jest nie korzystne, ze względu na to, że po wykonaniu pierwszego zmasowanego wylotu front /armia/ pozostał by faktycznie bez środków rozpoznania powietrznego, gdyż na przygotowanie samolotów i odpoczynek załóg do powtórnego lotu niezbędna jest określona ilość czasu. Stąd wynika konieczność posiadać odpowiednią rezerwę samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego dla rozpoznania obiektów uderzeń jądrowych oraz kontroli wykonywanych w najbliższym czasie uderzeń rakietowo-jądrowych. Samoloty lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego frontu /armii/ w czasie tego wylotu na rozpoznanie i dorozpoznanie obiektów /celów/ celowym jest wykorzystywać na głębokość orientacyjną do 150 km, biorąc pod uwagę, że na tej głębokości rozmieszczone będą operacyjne i taktyczne środki napadu jądrowego nieprzyjaciela jak również zasadnicze siły pierwszego rzutu nieprzyjaciela, zwalczanie których ma decydujący wpływ w osiągnięciu celów operacji.

Zadania rozpoznania z samolotów będą wykonywane w przeważającej większości przez rozpoznania wzrokowe, z natychmiastowym przekazywaniem danych z powietrza.

W celu by można było w tym okresie /i w dalszych działaniach/ rozróżniać dane przekazywane z powietrza przez samoloty lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego, koniecznym jest by zakresy fal i sygnały były różne.

Oprócz zmasowanego wylotu samolotów, po pierwszym uderzeniu własnych wojsk rakietowych /lub uprzedzającym uderzeniu nieprzyjaciela/ winien być wykonany również zmasowany wylot śmigłowców lotnictwa artyleryjskiego. Zarządzenie na wylot śmigłowców wydaje sztab wojsk rakietowych i artylerii armii a w wypadku naruszenia łączności bezpośrednio dowódca eskadry /jeżeli eskadra śmigłowców nie została rozdzielona kluczami do poszczególnych dywizji/.

Obiekty /rejony/ rozpoznania dla poszczególnych załóg śmigłowców winny być ustalone zawczasu.

Aby wylot śmigłowców mógł być dokonany w jaknajkrótszym czasie, zarządzeniem sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii wyznacza się niezbędną ilość śmigłowców jaka winna przejść w gotowość nr 1.

Ponadto w zależności od sytuacji gotowość ta może być jeszcze zwiększona przez uruchomienie silników śmigłowców i ich pracę w przeciągu 10-15 minut!

Ilość śmigłowców, biorących udział w pierwszym zmasowanym wylocie określona może być w zależności od sytuacji, ilością przypuszczalnych w tym okresie bliskich obiektów nieprzyjaciela, rozpoznanie których może być dokonane za pomocą śmigłowców ilości samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego, biorących udział w zmasowanym wylocie i nacelowywanych również na rozpoznanie blisko położonych obiektów.

Jako jeden z wariantów można przyjąć, że na wylot w tym okresie może być wyznaczone 70-80 % śmigłowców, które jednocześnie z prowadzeniem rozpoznania mogą być wykorzystane do poprawiania ognia artylerii lufowej.

Czas trwania zmasowanego wylotu samolotów i śmigłowców zależeć będzie i od tego z jakim powodzeniem będą rozwijały się działania wojsk własnych, co z kolei zależeć będzie od efektywności zwalczania środków napadu jądrowego nieprzyjaciel w pierwszym uderzeniu własnych wojsk rakietowych i następnych uderzeń rakietowo-jądrowych i lotniczych.

W przybliżeniu dla obliczeń operacyjnych czas trwania bojowego wylotu dla poszczególnych samolotów /śmigłowców/ winien wynosić do 2 godz. W ten sposób, w czasie zmasowanego wylotu zmiana samolotów /śmigłowców/ w powietrzu w zasadzie, nie licząc tych które zostały uszkodzone, nie jest konieczna. Zmniejszenie lub zwiększenie ilości działających w zmasowanym wylocie samolotów i śmigłowców winno być odpowiednio regulowane przez sztab frontu /armii/ i sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/.

Jeżeli nieprzyjaciel wykonał uprzedzające uderzenie to pierwszy wylot zmasowany samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego który rozpocznie się po wykonanym uderzeniu, winien być zakończony mniej więcej 10 minut przed wykonaniem odwetowego uderzenia tj, z takim rozliczeniem by samoloty zdążyły znaleźć się w bezpiecznej strefie nad własnym terytorium i nie poniosły strat i uszkodzeń od własnych uderzeń /wybuchów/.

W rozpatrywanym okresie, ważne dane o nowych obiektach uderzeń rakietowo-jądrowych, wynikach uderzeń rakietowo-jądrowych, jak również o charakterze działań nieprzyjaciela będą

Biblioteka Szkoleniowa [illegible] 182 im. [illegible]

również napływać do grup dywersyjno-rozpoznawczych i rozpoznawczych znajdujących się na tyłach nieprzyjaciela.

Z chwilą nawiązania styczności przez oddziały wydzielone z siłami głównymi nieprzyjaciela, rozpoznanie obiektów dla uderzeń, częściowo dla oddziałów rakiet operacyjno-taktycznych, a szczególnie rakiet taktycznych, może być wykonywane ich siłami i środkami z obowiązkowym dorozpoznaniem środkami rozpoznania powietrznego. W tym celu należy szeroko stosować przecelowywanie samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego, na obiekty rozpoznane przez OR jak również grupy rozpoznawcze działające na tyłach nieprzyjaciela.
Przecelowywanie winno odbywać się na podstawie zarządzeń sztabu frontu /armii/ i sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/.
Nie wyklucza się również możliwości, że przy wcześniejszym szczegółowym opracowaniu systemu współdziałania i odpowiednim technicznym zabezpieczeniem, OR i grupy rozpoznawcze będą miały prawo samodzielnego naprowadzania samolotów na obiekty, przez nie wykryte.

W toku operacji zaczepnej oddziały /pododdziały/ rozpoznania radioelektronicznego za pomocą pelengacji, przechwytywania rozmów radiowych oraz wykrywania stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela określają rejony rozmieszczenia środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, stanowisk dowodzenia, kierunki przesunięć odwodów i przygotowanie się nieprzyjaciela do wykonania uderzeń jądrowych.

Jeżeli w operacji zaczepnej frontu /armii/ przewiduje się pokonywanie rubieży obrony nieprzyjaciela z marszu, to

oprócz rozpoznania środków napadu jądrowego, odwodów i stanowisk dowodzenia ważnym jest rozpoznania i określenie rejonów obrony najsilniej obsadzonych przez wojska nieprzyjaciela, zniszczone /obezwładnianie/ których przez wojska rakietowe w znacznym stopniu ułatwi ich pokonanie.

Na dalekich podejściach do rubieży obrony nieprzyjaciela, rozpoznanie winno być prowadzone przez lotnictwo rozpoznawcze i artyleryjskie. W miarę zbliżania się własnych wojsk do danej rubieży, do jej rozpoznania winny włączone być oddziały rozpoznawcze, śmigłowce oraz inne pododdziały i środki rozpoznania.

W wypadku zatrzymania natarcia na poszczególnych kierunkach, nie wyklucza się możliwości, że dla dodatkowego rozpoznania danej rubieży na korzyść szczególnie oddziałów /pododdziałów/ rakiet taktycznych i artylerii zajdzie konieczność rozwijania dywizjonów rozpoznania artyleryjskiego. W celu, by rozwijanie dywizjonów rozpoznania artyleryjskiego mogło być wykonane możliwie jak najwcześniej, korzystnym jest, jeżeli pozwalają na to warunki, przesuwać je w ogonach kolumn oddziałów przednich poszczególnych dywizji.

W toku operacji zaczepnej możliwe jest zaistnienie bitwy spotkaniowej. Zasadniczymi obiektami uderzeń rakietowych -jądrowych oddziału rakiet operacyjno-taktycznych w bitwie spotkaniowej będą te same obiekty co i podczas przełamywania rubieży obrony zawczasu przygotowanej.

Przy czym obiektami pierwszorzędnej ważności w dalszym ciągu będą środki napadu jądrowego nieprzyjaciela.

Jednak w bitwie spotkaniowej większość obiektów w tej liczbie i znaczna część oddziałów /pododdziałów/ środków napadu

jądrowego znajdować się będzie w ruchu - w marszu. Z chwilą zawiązania się bitwy spotkaniowej oddziały /pododdziały/ napad jądrowego nieprzyjaciela, będą zajmować stanowiska startowe /ogniowe/ z marszu, w dowolnym czasie doby bez ścisłego zachowania zasad maskowania, które zazwyczaj bardzo ściśle przestrzegane są w bardziej ustabilizowanych warunkach działań bojowych.

Powyższa sytuacja ułatwia w znacznym stopniu prowadzenie rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, szczególnie przy użyciu rozpoznania powietrznego. W związku z szybko zmieniającą się sytuacją w tych warunkach zasadniczym sposobem rozpoznania powietrznego będzie rozpoznanie wzrokowe. Srodki rozpoznania radioelektronicznego w tych warunkach również będą miały większe możliwości rozpoznania różnych obiektów /celów/ jednakże dane uzyskane od tych środków, ze względu na małą dokładność określenia współrzędnych obiektów /celów/ nie mogą być bezpośrednio wykorzystane do strzelań oddziałów /pododdziałów/ wojsk rakietowych i artylerii.

Według poglądów kół wojskowych przypuszczalnego nieprzyjaciela zasadniczym środkiem wsparcia wojsk w czasie wykonywania marszu i w toku bitwy spotkaniowej jest lotnictwo taktyczne, samoloty - pociski Mace i Matador oraz pociski rakietowe Redstone i Corporal. Wymienione środki posiadające stosunkowo duży zasięg mogą dzięki temu być użyte do wsparcia ogniowego wojsk z zawczasu zajętych lotnisk i stanowisk startowych na dużą głębokość, szczególnie w okresie poprzedzającym i w okresie trwania rozwijania taktycznych środków napadu jądrowego.

W związku z powyższym, w przewidywaniu bitwy spotkaniowej i z chwilą rozpoczęcia się jej, rozpoznanie winno w pierwszym rzędzie ustalić i określić miejsce położenia lotnisk lotnictwa taktycznego, rejony stanowisk startowych samolotów-pocisków i rakietowych pocisków kierowanych Redstone i Corporal.

Podczas rozpoznania kolumn wojsk nieprzyjaciela należy brać pod uwagę ich długość, co pozwoli właściwie określić skład bojowy związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ nieprzyjaciela, wykonujących marsz.

Długość kolumn, jak wiadomo, określa się składem związków, oddziałów i pododdziałów, ilością pojazdów mechanicznych, odstępami pomiędzy pojazdami mechanicznymi, odstępami pomiędzy oddziałami i pododdziałami oraz prędkością wykonywanego marszu. Zgodnie z regulaminami, na przykład armii USA, średnia prędkość marszu kolumn wynosi 24 do 35 km/godz., z odstępami pomiędzy pojazdami mechanicznymi 30-50 m /w oddziałach i pododdziałach środków napadu jądrowego do 70 m/ a pomiędzy pododdziałami 0,2 - 1 km i pomiędzy oddziałami 4-6 km.

Tempo marszu w warunkach nocnych /przy zgaszonych światłach/ wynosi średnio 10-15 km/godz, z odstępami pomiędzy pojazdami mechanicznymi 15-25 m. Przy czym odległość pomiędzy pododdziałami i pddziałami mogą być również znacznie zmniejszone. W wypadku natomiast stosowania przyrządów do prowadzenia pojazdów mechanicznych w nocy, zarówno prędkość marszu jak też i odstępy mogą być zwiększone.

Ponieważ w bitwie spotkaniowej zasadniczym środkiem określenia obiektów dla uderzeń rakietowo-jądrowych są samoloty lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego, a rozpoznanie

przez nie winno być prowadzone bez przerwy na szerokim fronci i dużą głębokość, dlatego też zachodzi konieczność dokonania szczegółowego podziału zadań na szczeblu frontu /armii/ pomiędzy lotnictwem rozpoznawcze i lotnictwo artyleryjskie i określenie dla nich konkretnych obiektów i rejonów rozpoznania.

W wypadku gdy zbliża się przewidywany czas wykonania przez nieprzyjaciela przeciwuderzenia /kontrataku/ przed rozpoznaniem powstaje konieczność wykonania, podobnie jak w boju spotkaniowym, dwóch zasadniczych ładań: rozpoznanie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz podciąganych przez niego kolumn czołgów i piechoty zmotoryzowanej.

Przeciwuderzenie /kontratak/ będzie wspierany uderzeniami jądrowymi które mogą być wykonane przede wszystkim przez lotnictwo, w tej liczbie i za pomocą pocisków - samolotów, za pomocą kierowanych pocisków rakietowych Redstone i Corporal jak również taktyczne środki napadu jądrowego.

Dla tego też rozpoznanie lotnisk lotnictwa i innych środków operacyjnych napadu jądrowego które mogą być użyte do wsparcia przeciwuderzenia, należy prowadzić w całym pasie działania frontu /armii/.

Taktyczne środki napadu jądrowego nieprzyjaciela ze względu, na ich stosunkowo mały zasięg należy rozpoznawać w zasadzie tylko na kierunku działania zgrupowania przygotowującego się do wykonania /wykonującego / przeciwuderzenie /kontratak/

W ostatnim wypadku, podczas wykonywania zadań rozpoznania, koniecznym jest określanie składu bojowego rozpoczynającego ruch nieprzyjaciela, kierunek i prędkość marszu, prawdopodobną rubież rozwinięcia, ugrupowanie oraz orientacyjny czas wykonania przeciwuderzenia /kontrataku/.

W celu wzbronienia nieprzyjacielowi wyciągania przeciw uderzającego zgrupowania, należy określić z uwzględnieniem kie runku i prędkości wiatru rejony, gdzie korzystnym i celowym będzie wykonanie naziemnych uderzeń rakietowo-jądrowych. Rozpoznanie również winno ustalić zgrupowania wojsk nieprzyjaciela które mogą powstać w miejscach trudnych do wykonania marsz /przeprawy, przeszkody wodne, ciaśniny itp/.
W tym wypadku winny być zawczasu określone najbardziej dogodne punkty wykonania uderzeń rakietowo-jądrowych.

Oprócz zwalczania kolumn nieprzyjaciel za pomocą radio aktywnych skażeń terenu naziemnymi uderzeniami jądrowymi, uderzeniami w rejonach koniecznego ześrodkowania się wojsk, celowym jest również wykonanie uderzeń rakietowo-jądrowych na wojska przeciwuderzającego zgrupowania nieprzyjaciela podczas rozwijania się ich w ugrupowania bojowe.

Jeżeli na podstawie sprawozdań i meldunków z rozpoznania i położenia oddziałów czołowych podciąganego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela, marszrut /kierunków/ podciągania sił głównych tego zgrupowania, warunków terenowych i innych danych sztab frontu /armii/ może orientacyjnie określić rejony rozwinięcia, wojsk nieprzyjaciela w ugrupowanie bojowe do wykonania przeciwuderzenia /kontrataku/, to podczas stawienia zadań załoga samolotów, lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego rejony te określa się jako rejony szczególnej uwagi. Ilość takich rejonów szczególnej uwagi może odpowiadać ilości grup bojowych /zgrupowań bojowych/ pierwszego i drugiego rzutu przeciwuderzającego /kontratakującego/ zgrupowania nieprzyjaciela, z których każda może być zniszczona jednym uderzeniem rakietowo-jądrowym.

W celu ułatwienia odszukania przez załogi samolotów wstępnie planowanych w tych rejonach punktów uderzeń jądrowych punkty te winny być określone w postaci dobrze widocznych punktów orientacyjnych jak: nieduże miejscowości, zagajniki, pojedyncze charakterystyczne i dobrze widoczne z powietrza punkty terenowe. Do punktów tych zawczasu przygotowuje się dane do wykonania uderzeń, jądrowych przez oddziały /pododdziały/ wojsk rakietowych. Następnie z samolotu lotnictwa rozpoznawczego lub artyleryjskiego winny być w tym wypadku otrzymane dane na podstawie których przygotowane uderzenie rakietowo-jądrowe do danego rejonu winno być wykonane lub przeniesione z uwzględnieniem rzeczywistego położenia rozwijającego się w ugrupowanie bojowe nieprzyjaciela.

Jednym z poważniejszych przedsięwzięć w działaniach bojowych frontu /armii/jest wprowadzenie do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/. Wprowadzeniem do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/ kieruje bezpośrednio dowódca frontu /armii/. Dlatego też działania rozpoznawcze na korzyść wojsk rakietowych w tym okresie winny być scentralizowane na szczeblu frontu /armii/.

Nieprzyjaciel będzie dążył do zerwania wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/ przede wszystkim przez wykonanie uderzeń jądrowych. W tym celu jeszcze przed wprowadzeniem do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/, podczas wyciągania go do określonej rubieży nieprzyjaciel będzie dążyć już do wykonania na niego uderzeń jądrowych.

Stąd wynika, że podczas zabezpieczenia wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/ rozpoznanie winno skupić swą główną uwagę na określeniu operacyjnych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela w całym pasie działania frontu /armii/, po-

ponieważ uderzenia tymi środkami na drugi rzut mogą być wykona ne zarówno z głębi jak i ze skrzydeł.

Rozpoznanie rubieży wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/ winno być prowadzone zawczasu i ciągle. Główna uwaga przy tym winna być zwrócona na wykrycie taktycznych środków napadu jądrowego jak również rejonów zajętych przez nieprzyjaciela i przygotowywanych do obrony.

W wykonaniu zadań z rozpoznania na korzyść wojsk rakietowych i artylerii dla zabezpieczenia wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/ główną rolę odgrywa rozpoznanie powietrzne. Dodatkowe dane o obiektach znajdujących się bezpośrednio rubieży wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odwodu/ mogą być zdobyte przez OR jak również pododdziały rozpoznania w tej liczbie i pododdziały rozpoznania artyleryjskiego, wydzielone do oddziałów przednich związków operacyjnych /taktycznych/ pierwszego rzutu operacyjnego frontu /armii/. Pododdziały naziemnego rozpoznania artyleryjskiego drugich rzutów /odwodów/ na rubieżach ich rozwinięcia w zasadzie nie rozwijają się ze względu na niedostateczną ilość czasu.

Sztaby wojsk rakietowych i artylerii /artyleri/ związków operacyjnych /taktycznych/ dane o nieprzyjacielu na rubieży i w pasie wprowadzenia drugiego rzutu /odwodu/ otrzymują w formie informacji od sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/, sąsiednich sztabów, danych podawanych przez samoloty lotnictwa artyleryjskiego, rozpoznawczego i śmigłowc z powietrza, jak również danych przyjętych w odpowiednim czasie od sztabów artylerii związków taktycznych pierwszego

rzutu operacyjnego armii, w pasie działania których będzie wprowadzony drugi rzut /odwód/.

Jeżeli pozwala na to sytuacja, przyjmowanie danych z rozpoznania od artylerii związków taktycznych pierwszego rzutu operacyjnego armii, korzystnym i celowym jest dokonywać częściowo w terenie.

Podczas pościgu za odchodzącym nieprzyjacielem rozpozn nie na korzyść wojsk rakietowych i artylerii winno ustalić miejsce rozmieszczenia środków napadu jądrowego nieprzyjaciela kierunki i drogi odejścia głównych sił, skład bojowy nieprzyja ciela w poszczególnych kolumnach, skład bojowy i położenie osłony. Rozpoznanie winno również ustalić rubieże i rejony na których nieprzyjaciel przeszedł lub może przejść do obrony, ze środkowania wojsk nieprzyjaciela, ich wyładowanie lub załadowa nie na lotniskach lotnictwa transportowego.

Bardzo ważnym zadaniem rozpoznania z punktu widzenia zabezpieczenia gotowości własnych oddziałów rakietowych i arty lerii jest określenie w odpowiednim czasie przygotowanie się nieprzyjaciela do odejścia i początek jego rozpoczęcia.

W okresie pościgu oprócz rozpoznania operacyjnych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela w całym pasie działa- nia frontu /armii/, wysiłek rozpoznania winien być skupiony na kierunkach odejścia głównych sił nieprzyjaciela.
Nie wyklucza to jednak konieczności pomniejszenia znaczenia prowadzenia rozpoznania na skrzydłach i w przerwach między odchodzącymi siłami nieprzyjaciela.

W wykonaniu zadań podczas pościgu nieprzyjaciela, oprócz środków rozpoznania powietrznego poważną rolę winny spełniać silne OR.

W toku operacji obronnej

W myśl poglądów przyjętych w armiach głównych państw kapitalistycznych broń jądrowa jest głównym środkiem zapewniającym osiągnięcie celów operacji zaczepnej w krótkim czasie. Jednocześnie uważa się, że wojska pancerne dysponujące dużą siłą uderzeniową i posiadające wysokie cechy ochronne przed działaniem czynników rażących broni jądrowej, zdolne są szybko wykorzystać skutki uderzeń jądrowych.

Dla osiągnięcia celów operacji przewiduje się szeroki użycie taktycznych i operacyjnych desantów powietrznych.

Biorąc powyższe pod uwagę w toku operacji obronnej organizowanej przez wojska własne rozpoznanie na korzyść zabezpieczenia działań bojowych wojsk rakietowych i artylerii winno być stale skierowane na wykrycie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, rejonów ześrodkowania i kolumn broni pancernej jak również rejonów /lotnisk/ załadowania i wysadzenia / wyrzucenia/ taktycznych i operacyjnych desantów powietrznych nieprzyjaciela.

Podczas rozpoznania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela klasy, "ziemia - ziemia" winna być stosowana ciągła obserwacja i rozpoznanie tych środków w rejonach ich ześrodkowania /rejonach wyczekiwania/, w czasie przegrupowania i zajmowania ugrupowania bojowego, Przy wykonywaniu tego zadania poważną rolę odgrywać będzie scentralizowane działanie samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego, śmigłowców, oddziałów rozpoznania radioelektronicznego jak również grup rozpoznania działających na tyłach nieprzyjaciela.

Sztab frontu /armii/ powinien odpowiednio rozdzielić wysiłki lotnictwa artyleryjskiego i rozpoznawczego w ten spos by przypuszczalne marszruty /drogi/ przegrupowania środków na padu jądrowego jak również rejony ich ześrodkowania /rejony w czekiwania/ i rejony rozwijania się w ugrupowanie bojowe znajdowały się pod ciągłą obserwacją z powietrza.

Smigłowce zgodnie z decyzją sztabu wojsk rakietowych i artylerii armii, winny być wykorzystane z uwzględnieniem danych, zdobywanych przez lotnictwo rozpoznawcze i artyleryjskie.

Oddziały /pododdziały/ rozpoznania elektronicznego prowadzące rozpoznanie radiostacji i stacji radiolokacyjnych oddziałów /pododdziałów/ środków napadu jądrowego nieprzyjacie la mogą prowadzić rozpoznanie tych oddziałów /pododdziałów/ za równo znajdujących się w miejscu jak też w ruchu.

Zabezpieczenie w pociski i rakiety oddziałów /pododdziałów/ napadu jądrowego nieprzyjaciela będzie wykonywane prz szerokim zastosowaniu śmigłowców które winny być niszczone /obezwładnione/ w miejscach bazowania oraz w czasie lądowania z przewożoną rakietą lub pociskiem z ładunkiem jądrowym.
W związku z powyższym przed rozpoznaniem frontu /armii/ szczególnie przed oddziałami rozpoznania radioelektronicznego, winn być postawione zadania na wykrycie miejsc bazowania śmigłowców jak również lądowisk na czas dowozu pocisków i rakiet z ładunkami jądrowymi. Przy wykonywaniu ostatnio wymienionego zadania wykrywa się równocześnie rejony rozmieszczenia oddziałów /pododdziałów/ środków napadu jądrowego, do których pociski lub rakiety są dowożone.

Grupy dywersyjno-rozpoznawcze i rozpoznawcze w wypadku koniecznego odejścia wojsk własnych pozostają na tyłach nieprzyjaciela w rejonach ważniejszych węzłów komunikacyjnych, przepraw, ciaśnin itp przez które jest najbardziej prawdopodobne przegrupowywanie /przesunięć/ środków napadu jądrowego nieprzyjaciela i przejście kolumn wojsk pancernych.

Ponadto grupom rozpoznawczym mogą być wyznaczone rejony działania w których istnieje prawdopodobieństwo ześrodkowania oddziałów /pododdziałów/ środków napadu jądrowego nieprzyjaciela lub rozwijanie ich w ugrupowanie bojowe.

W celu wzbronienia podciągania /przesunięć/ oddziałów środków napadu jądrowego nieprzyjaciela do linii walczących wojsk korzystnym jest wykonywanie uderzeń rakietowo-jądrowych do tych oddziałów w momencie podchodzenia ich do węzłów dróg, ciaśnin, przepraw. W tym wypadku osiąga się równocześnie zniszczenie oddziałów środków napadu jądrowego nieprzyjaciela oraz zniszczenie /uszkodzenie/ wymienionych punktów, co w sumie wpłynie na wzbronienie /opóźnienie/ podciągania innych sił i środków nieprzyjaciela.

W związku z powyższym od środków rozpoznania powietrznego jak również od grup rozpoznawczych winny natychmiast nadchodzić meldunki o podjeściu oddziałów /pododdziałów/ napadu jądrowego nieprzyjaciela do określonych miejsc.

Rozpoznanie rejonów /lotnisk/ załadowania operacyjnych i taktycznych desantów powietrznych, najkorzystniej prowadzone może być za pomocą samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego jak również oddziały /pododdziały/ rozpoznania elektronicznego. Ważnym przy tym jest ustalenie początku załadowania wojsk na samoloty /szybowce i śmigłowce/ w celu by

uderzeniami rakietowymi można było zniszczyć równocześnie siłę żywą i środki transportu desantów powietrznych. Należy stwierdzić, że w określonym okresie czasu sztab frontu może przez wydanie odpowiednich zarządzeń ograniczyć wysiłki środków rozpoznania armii w głąb biorąc na siebie rozpoznanie lotnisk lotnictwa taktycznego, W tym wypadku armia na korzyść swoich oddziałów wojsk rakietowych ograniczy się w tym zakresie tylko do rozpoznania lotnisk, lotnictwa armijnego.

W toku operacji obronnej w zależności od zaistniałej sytuacji, dokonuje się przebazowanie samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego jak również śmigłowców w głąb na zawczasu przygotowane lotniska /lądowiska/. Lotniskk takich może być przygotowanych kilka z takim wyliczeniem by przebazowanie lotnictwa i śmigłowców dokonywane było w najbardziej korzystnych warunkach.

Podczas odejścia wojsk własnych na nowe rubieże /pozycje/ dkonuje się również w odpowiednim czasie przesunięcia oddziałów /pododdziałów/ naziemnego rozpoznania artyleryjskiego na nowe rubieże i ich przyspieszone rozwinięcie. Poważną rolę w rozpoznaniu obiektów i celów nieprzyjaciela na korzyść oddziałów rakiet taktycznych i artylerii w toku operacji obronnej szczególnie w okresach kiedy oddziały /pododdziały/ rozpoznania artyleryjskiego zmieniają i zajmują nowe rubieże rozwinięcia, odgrywają OR, znajdujące się w bezpośredniej styczności z siłami głównymi nieprzyjaciela. Wysiłki wszystkich rodzajów rozpoznania w toku operacji obronnej ześrodkowane winny być na kierunkach aktywnych działań nieprzyjaciela, silnych zgrupowań wojsk pancernych i desantów powietrznych.

Z chwilą przyjęcia decyzji na wykonanie przeciwnatarcia /przeciwuderzenia/ drugim rzutem frontu /armii/, wysiłki wszystkich rodzajów rozpoznania winny być scentralizowane na szczeblu frontu /armii/ i skupione w pasie /kierunku/ planowanego przeciwnatarcia /przeciwuderzenia/. Rozpoznanie jednak środków napadu jądrowego nieprzyjaciela w tym okresie winno być prowadzone w całym pasie działania frontu /armii/.

Sztab frontu /armii/ w zależności od zaistniałej sytuacji na okres przygotowania i wykonania przeciwnatarcia /przeciwuderzenia/, dokonuje podziału zadań dla lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego oraz udokładnia zagadnienia współdziania organów rozpoznawczych.

Sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ udokładnia zadania pułku /eskadr/ lotnictwa artyleryjskiego oddziałów i pododdziałów naziemnego rozpoznania artyleryjskiego. W wypadku konieczności dokonuje się również zmian w podziale i podporządkowaniu pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego. W tym okresie sztab frontu /armii/ winien przewidzieć wzmocnienie rozpoznania obiektów i celów uderzeń jądrowych wykonywanych przez oddziały wojsk rakietowych i artylerii w czasie przejścia z warunków nocnych do warunków dziennych. W tym celu sztab frontu /armii/ winien określić ilość załóg samolotów lotnictwa rozpoznawczego i artyleryjskiego oraz rejony w których winny one prowadzić rozpoznanie /dorozpoznanie/ z nastaniem świtu, kierunki, gdzie winny być wysłane nowe OR itp. Jeżeli jednocześnie z przeciwuderzeniem drugiego rzutu armii w jej pasie działania będzie wykonywane przeciwuderzenie drugim rzutem frontu to winno być również uzgodnione współdziałanie pomiędzy oddziałami wojsk rakietowych frontu i armii.

W tym wypadku sztab frontu winien szczegółowo podzielić wysi
ki środków rozpoznania zarówno przy przygotowaniu jak i na c
trwania wykonywanego przeciwuderzenia.

Artykuł opracowany został na podstawie danych i mate
iałów szkoleniowych WAAK w LENINGRADZIE.

OPRACOWAŁ
płk dypl.Piotr SŁAWECKI

Wydrukowano w 4 egz.
Egz. Nr 1-4 Bibl.Wydz.Art.
Wyk.: płk SŁAWECKI
Druk: ID- dn. 24.09.1962 r
Nr ks. 0012.